

Veiligheidsregio IJsselland

Brandweer | GHOR | Gemeenten | Politie

Programmabegroting 2017

(inclusief meerjarenraming 2018-2020)

Veiligheid: voor elkaar

concept 4, maart 2016

Documentgegevens

Nr.	Datum	Verspreid aan	T.b.v. vergadering
1	februari 2016	Managementteam Robert Jan Maaskant, Bea Stegeman, Jaap Wolf, Marco Huisman, Marcel Kluin, Hubert Weitenberg, Ruben Sinselmeijer, Carla Grummel, Robert Jan Maaskant, Robert Steenbergen, Theo van Leussen.	<i>Concept gereed voor 22 februari 2016</i>
2	3 maart 2016	Managementteam en Veiligheidsdirectie	8 maart 2016
3	17 maart 2016	Dagelijks bestuur	24 maart 2016
4	25 maart 2016	Gemeenten Veiligheidskring Algemeen bestuur	7 april 2016 22 juni 2016

Documentbeheer/ eigenaar	Marjolein Fransen
Projectleiding	Marc Kool en Marjolein Fransen
Vastgesteld door	Algemeen bestuur
Datum vaststelling	22 juni 2016
Digitale vindplaats	MyCorsalID: V16.001856

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1.	Veiligheidsregio IJsselland	5
1.2.	Financiering en evaluatie verdeelmethodiek	6
1.3.	Missie en visie en ambities	7
1.4.	Landelijke ontwikkelingen	8
1.5.	IJssellands Werken	11
1.6.	Opbouw begroting	11
2	Exploitatiebegroting	12
2.1	Inleiding	12
2.2	(Meerjaren)begroting 2017-2020	12
2.3	Toelichting exploitatiebegroting 2017-2020	14
2.3.1	Toelichting exploitatiekosten	14
2.3.2	Toelichting exploitatiebaten	17
2.3.3	Toelichting algemene dekkingsmiddelen	18
2.3.4	Toelichting indirecte kosten	19
3	Programma's	20
3.1	Programma Strategie & Beleid	20
3.2	Programma Brandweer	21
3.3	Programma Crisisbeheersing	25
3.4	Programma GHOR	27
3.5	Programma Bevolkingszorg	29
3.6	Programma Meldkamer	31
4	Formatieplan 2017	33
5	Balans 2017 – 2020	34
5.1	Algemeen	34
5.2	Waarderingsgrondslagen	35
5.3	Toelichting activa	35
5.4	Toelichting passiva	36
6	Paragraaf risico's en weerstandsvermogen	39
6.1	Risico's en onzekerheden	39

6.2	Weerstandscapaciteit	40
7	Paragraaf bedrijfsvoering	43
8	Paragraaf verbonden partijen	45
9	Paragraaf financiering	47
9.1	Inleiding	47
9.2	Treasurystatuut	47
9.3	Berekening kasgeldlimiet en bepaling financieringspositie 2017	47
9.4	Renterisiconorm	48
9.5	Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte	48
9.6	Rentevisie	49
9.7	Rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie	49
9.8	Financieringsportefeuille	49
10	Paragraaf bezuinigingen & efficiency- en schaalvoordelen	50
	Bijlage 1 Technische uitgangspunten begroting	52
	Bijlage 2 Materiële vaste activa	53
	Bijlage 3 Onderhoud en huisvesting materieel	54
	Bijlage 4 Brandweerkazernes in eigendom (i.v.m. btw-herziening)	55
	Bijlage 5 Overzicht bijdrage per gemeente 2017	56
	Bijlage 6 Overzicht bezuinigingen 2017-2020 (n.a.v. de regionalisering)	57
	Bijlage 7 Overzicht besparingen als gevolg van efficiency- en schaalvoordelen	59

1 Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2017-2020. In deze programmabegroting 2017 en meerjarenramingen 2018-2020 worden geen extra middelen gevraagd voor nieuw beleid. Het traject van vergroting van de efficiëntie is ingezet en verwerkt in deze begroting. Ondanks deze economisch spannende tijd zijn wij van mening dat de begroting 2017 ambitieuze, maar realistische prestatieafspraken bevat.

1.1. Veiligheidsregio IJsselland

Veiligheidsregio IJsselland werkt als brandweer, politie, geneeskundige hulpverlening, met gemeenten en andere partners samen in het voorkomen, bestrijden en beperken van de gevolgen van branden, ongevallen, rampen en crisis. Dit gebeurt in het gebied van de elf, via een gemeenschappelijke regeling, aangesloten gemeenten. Deze gemeenten zijn Zwartewaterland, Steenwijkerland, Kampen, Zwolle, Dalfsen, Ommen, Hardenberg, Staphorst, Olst-Wijhe, Raalte en Deventer. We zijn een organisatie met circa 330 beroepsmedewerkers en circa 800 brandweervrijwilligers. In totaal werken er dus ruim 1.100 mensen bij Veiligheidsregio IJsselland.

Veiligheidsregio IJsselland betreft een gemeenschappelijke regeling. Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de elf aangesloten gemeenten. De burgemeester van Zwolle is voorzitter van het algemeen bestuur. De burgemeester van Deventer is vicevoorzitter. De hoofdofficier van Justitie, de voorzitter van Waterschap Groot Salland en een vertegenwoordiger van defensie nemen deel aan de vergaderingen van het algemeen bestuur. De provincie Overijssel is vertegenwoordigd met een liaison.

Het algemeen bestuur vergadert circa zeven keer per jaar waarvan vijf keer per jaar als onderdeel van het Veiligheidsoverleg. Hierin participeren, naast het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland, de districtelijke politie IJsselland en het Regionaal Coördinatiepunt Integrale Veiligheid (RCIV). Doel van deze overleggen is de samenwerking op het terrein van fysieke en sociale veiligheid te vergroten. De inhoudelijke thema's zijn evenwichtig verdeeld over de bestuurders door middel van portefeuilles. De veiligheidsregio coördineert dit overleg in nauwe samenwerking met de districtelijke politie IJsselland en het RCIV. Twee keer per jaar wordt vanuit dit samenwerkingsverband een bestuurdersdag georganiseerd.

Vier burgemeesters uit het algemeen bestuur vormen het dagelijks bestuur. De burgemeesters van Zwolle (voorzitter), Deventer (vicevoorzitter), Olst-Wijhe en Kampen zitten in het dagelijks bestuur.

De voorzitters van alle veiligheidsregio's in Nederland zitten in het algemeen bestuur van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) en het Veiligheidsberaad. Daarnaast zijn er bestuurlijke adviescommissies actief op het gebied van crisisbeheersing, brandweer, GHOR en informatievoorziening. Vanuit Veiligheidsregio IJsselland heeft in elke bestuurlijke adviescommissie een bestuurder zitting.

In de directie van Veiligheidsregio IJsselland zitten de commandant brandweer (voorzitter), een vertegenwoordiger van de politie, de directeur publieke gezondheidszorg en de coördinerend functionaris gemeenten. Het Openbaar Ministerie, defensie en het waterschap zijn agendalid. De veiligheidsdirectie IJsselland en de veiligheidsdirectie VNOG vormen samen met de Regionale Ambulancevoorzieningen in beide regio's daarnaast de veiligheidsdirectie MON, zoals is geregeld in de gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland.

1.2. Financiering en evaluatie verdeelmethodiek

De huidige financieringswijze van de veiligheidsregio bestaat uit twee geldstromen. Het grootste deel van de inkomsten (circa 85%) komt uit bijdragen van de elf aangesloten gemeenten. Een kleiner deel (circa 15%) komt uit een rijksbijdrage, de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Per 1 januari 2017 is een herijking van de BDuR doorgevoerd. Voor Veiligheidsregio IJsselland heeft dit als consequentie dat er structureel € 80.000 minder wordt ontvangen. Dit nadeel is meegenomen in het traject van de analyse van de jaarrekening 2015 en het zoeken naar efficiencyvoordelen.

In de vergadering van het algemeen bestuur op 19 juni 2013 werd besloten tot een verdeelmethodiek voor de bijdragen die de gemeenten aan de veiligheidsregio betalen. In deze methodiek worden de kosten voor het grootste deel gebaseerd op de historische kosten, de kosten van de gemeenten voor Brandweer en Rampenbestrijding voor de regionalisering. Aan de overheadkosten van de veiligheidsregio betalen alle gemeenten mee op basis van een genormeerd overheadpercentage.

Deze methodiek wordt drie jaar gehanteerd (2014, 2015 en 2016). Voorafgaand aan deze begroting 2017 is de verdeelmethodiek opnieuw onderzocht. Bij dit onderzoek zijn de uitkomsten van de herijking van het gemeentefonds en verdeelmethoden van andere veiligheidsregio's betrokken. Vanzelfsprekend zijn ook vertegenwoordigers van de 11 gemeenten betrokken bij deze evaluatie van de verdeelmethodiek.

Alle in theorie mogelijk methoden zijn in beeld gebracht en berekend. De uitkomsten zijn besproken met de financieel adviseurs van gemeenten, de kring van gemeentesecretarissen en het bestuur. Op verzoek van het bestuur is ook gekeken of er na twee jaar functioneren structurele financiële voordelen te behalen zijn.

Door het algemeen bestuur is op 23 maart 2016 gekozen voor een combinatiemodel voor de verdeling van de kosten. De kosten worden de komende jaren voor 75% verdeeld op basis van de historische kosten en voor 25% op basis van een meer geobjectiveerde methodiek te weten het gemeentefonds. Op basis van de analyse van de jaarrekening 2014 en 2015 is de structurele component van het positieve rekeningresultaat in beeld gebracht. Daarnaast zijn door het managementteam van de veiligheidsregio toekomstige efficiëntie- en schaalvoordelen in beeld gebracht. In totaal kan een besparing van afgerond netto één miljoen euro structureel, met ingang van 2017, worden ingezet ter vermindering van de negatieve herverdeeleffecten. Besloten is om de twee overgebleven nadeelgemeenten Steenwijkerland en Kampen voor een periode van drie jaar incidenteel te compenseren.

Na drie jaar wordt de verdeelmethodiek en de compensatie opnieuw geëvalueerd waarbij in principe het gekozen combinatiemodel gehandhaafd blijft. Er wordt alleen gekeken of het geobjectiveerde aandeel van het gemeentefonds in de verdeelmethodiek kan worden vergroot.

Voorafgaand aan de evaluatie wordt door het algemeen bestuur op basis van de ontwikkelingen op dat moment besloten hoe de evaluatie exact vorm zal krijgen. De veiligheidsregio heeft met de keuze voor een nieuw verdeelmodel een duidelijke stap gezet richting een meer geobjectiveerde verdeelmethodiek. Hierbij is rekening gehouden met de invloed van besluiten die in het verleden genomen zijn. Het streven is om het aandeel van het geobjectiveerde deel in de verdeelmethodiek in de toekomst te vergroten.

Voor Veiligheidsregio IJsselland blijft er nog een te realiseren taakstelling voor de ontoereikende BTW compensatie van structureel 260.000 euro. Dit nadeel is tijdens het proces van de regionalisering al in beeld gebracht.

1.3. Missie en visie en ambities

In het beleidsplan 2015-2018 zijn de volgende mission statement, missie, visie, ambities en strategische doelen geformuleerd:

Mission statement

Veiligheid: voor elkaar.

Missie

Veiligheidsregio IJsselland werkt als brandweer, politie, geneeskundige hulpverlening, met gemeenten en andere partners samen in het voorkomen, bestrijden en beperken van de gevolgen van branden, ongevallen, rampen en crisis. Dit doen we samen met en voor onze regio IJsselland, een gebied met circa 500.000 inwoners.

Visie

Veiligheidsregio IJsselland werkt samen aan veiligheid, is een betrouwbare partner en stimuleert het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen.

Ambities

In 2018 hebben we onze rol als betrouwbare partner versterkt en zijn we in de regio leidend in de samenwerking bij branden, incidenten en crises tussen hulpverleningsdiensten, gemeenten en andere partners. Onze medewerkers zetten hun professionaliteit in om samen met inwoners, bedrijven en instellingen te werken aan een realistisch niveau van risicobeperking en zelfredzaam handelen voor, tijdens en na een calamiteit.

Strategische doelen

1. We hebben onze relatie met het lokale bestuur en gemeenteraden versterkt, zodat we onze legitimiteit en lokale binding vergroten.

2. We vormen in samenwerking met de hulpdiensten en crisispartners, dé betrouwbare, op zijn taak toegeruste crisisorganisatie.
3. We werken met partners aan een gezamenlijke aanpak om risico's te voorkomen, te beperken en te bestrijden.
4. We blijven de zelfredzaamheid van onze inwoners, bedrijven en instellingen stimuleren.
5. We werken samen met onze omgeving zodat inwoners, bedrijven en instellingen weten wat ze zelf kunnen doen voor, tijdens en na een brand.
6. We werken vanuit de posten, dichtbij en met inwoners, bedrijven en instellingen zodat we actief en zichtbaar zijn geworteld in de lokale samenleving.
7. We hebben verbinding gemaakt met vrijwilligersorganisaties op het gebied van veiligheid zodat we deze kennen, versterken en helpen bij hun werk.
8. We hebben gezorgd voor een professionele uitvoering van vergunningverlening, toezicht en brandbestrijding zodat we veilig, effectief en efficiënt werken.
9. We gaan, in samenwerking met partners, realistisch om met risico's. Als we afwijken van wettelijke opkomsttijden gaan we met die doelgroep in gesprek over veiligheidsmaatregelen.

1.4. Landelijke ontwikkelingen

Hieronder zijn de beleidsontwikkelingen die voor de gehele regio gelden nader beschreven. De ontwikkelingen die specifiek betrekking hebben op een bepaald programma staan bij het desbetreffende programma.

Wettelijke ontwikkelingen

Ten aanzien van het omgevingsrecht verandert de taak van de overheid van 'regelen' naar 'mogelijk maken'. Alleen bij vraagstukken met grote risico's wil de overheid nog betrokken zijn. Dan zal zij het proces toetsen en niet (meer) het eindresultaat. Dit is de kern van vier wetten die in voorbereiding zijn en van invloed zijn op onze rol, invloed en de wijze waarop wij onze ambities realiseren. De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is op 9 december 2015 gewijzigd. Op basis hiervan dienen de bevoegde gezagen een verordening vast te stellen voor de uitvoering en handhaving van de taken van de regionale uitvoeringsdienst. De veiligheidsregio participeert in de uitvoering hiervan. Daarnaast is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in voorbereiding, deze is waarschijnlijk van kracht in 2017.

De Omgevingswet waar al lange tijd aan gewerkt wordt, is waarschijnlijk van kracht in 2018. Binnen de nieuwe Omgevingswet zijn burgers en ondernemers in eerste aanleg zelf verantwoordelijk voor hun welzijn. 'Private kwaliteitsborging' betekent dat opdrachtgevers zelf verantwoordelijk worden voor veiligheid. Dus waar nu nog de gemeente een dossier voorleggen aan de brandweer, zal dat in de toekomst de bouwheer, en namens hem de architect, zijn. De brandweer heeft dan bovendien alleen nog een adviesrol op risicovollere dossiers. De adviesrol lijkt voorlopig in een algemene

maatregel van bestuur (AMvB) geborgd, maar is niet meer vanzelfsprekend. Door de veranderende wetgeving worden klantgerichtheid en efficiëntie belangrijker, maar vooral ook het presenteren van de toegevoegde waarde van het brandweeradvies.

Strategische Agenda

Het Veiligheidsberaad werkt met een Strategische Agenda. In deze Strategische Agenda hebben zij zes thema's benoemd, waarvoor het meerwaarde heeft om op landelijk niveau samen te werken in plaats van dat iedere veiligheidsregio dat voor zich doet. Het gaat om de volgende thema's:

1. water en evacuatie;
2. continuïteit van de samenleving;
3. versterking risico- en crisisbeheersing bij stralingsincidenten;
4. kwaliteit en vergelijkbaarheid veiligheidsregio's;
5. versterking bevolkingszorg;
6. bovenregionale operationele besluitvorming: samenwerking tussen veiligheidsregio's en Defensie.

De eerste drie projecten voert het Veiligheidsberaad samen uit met het ministerie van Veiligheid en Justitie. De andere drie projecten voeren het Veiligheidsberaad en de veiligheidsregio's zelf uit.

Invloed van de gemeenteraden

Een onderwerp waar de laatste jaren veel aandacht voor is, is de invloed van gemeenteraden op de uitvoering van taken die zij via een gemeenschappelijke regeling bij andere organisaties belegd hebben. Zo verscheen in december 2015 het rapport 'Wisselwerking - Naar een betere wisselwerking tussen gemeenteraden en de bovengemeentelijke samenwerking' van de Raad voor het openbaar bestuur (Rob). Aanleiding vormde een vraag uit de Tweede Kamer over de democratische legitimiteit van samenwerkingsverbanden. De Raad voor het openbaar bestuur doet in zijn rapport een aantal suggesties en aanbevelingen om de wisselwerking te verbeteren.

De Rob constateert dat gemeentebesturen schakelen en verbinden op verschillende speelvelden en schaalniveaus. Daarvoor is schakelkracht nodig: het vermogen om te schakelen tussen belangen (lokaal en regionaal), maar ook het schakelen tussen inhoud en proces. Samenwerking van gemeenten groeit en vraagt volgens de Rob ook om schakelkracht.

Van besturen van samenwerkingsverbanden verwacht de Rob een houding en cultuur die eveneens om schakelkracht vragen. Besturen van samenwerkingsverbanden kunnen zelf legitimiteit verdienen door zichtbaarheid, openheid en het betrekken van verwachtingen van de samenleving. Niet in de zin van 'men vraagt en wij draaien', maar van intelligent (netwerk-)bestuur met open oog en oor voor politieke en maatschappelijke ontwikkelingen, voor politieke en maatschappelijke sensitiviteit, en met een open instelling voor een betekenisvolle dialoog en participatie. Op die manier kan een vruchtbare verbinding tussen het politieke bestuur en samenwerkingsverbanden ontstaan.

Samenwerken staat centraal in het beleidsplan 2015-2018 van Veiligheidsregio IJsselland. We willen samenwerken aan veiligheid, want veiligheid creëer je met elkaar. Ook willen we een betrouwbare partner zijn, want samenwerking vraagt vertrouwen. Als betrouwbare partner willen we in de regio

leidend zijn in de samenwerking bij branden, incidenten en crises tussen hulpverleningsdiensten, gemeenten en andere partners.

Het eerste strategische doel van het beleidsplan is gericht op 'besturen' en luidt: We hebben onze relatie met het lokale bestuur en de gemeenteraden versterkt, zodat we onze legitimiteit en lokale binding vergroten.

Wij betrekken gemeenteraden en colleges (en gemeentelijke ambtenaren) zoveel mogelijk en op verschillende manieren bij voorgenomen keuzes en besluiten. Voor een document als deze begroting is de weg die we moeten lopen in de wet uitgestippeld. Consultatie van de gemeenteraden is hierin opgenomen en daarnaast maakt een bezoek aan de gemeenteraden of een uitnodiging aan de gemeenteraadsleden om op bezoek te komen bij de veiligheidsregio doorgaans onderdeel uit van onze marsroute.

Iets anders wat wij doen om optimaal aan de maatschappij te laten zien wat we doen en in contact te komen met allerlei partijen en individuele bewoners is de groots opgezette tweejaarlijkse organisatie van de Veiligheidsdag op een wisselende plek in de veiligheidsregio. Na Zwolle en Hardenberg is in 2017 de gemeente Steenwijkerland aan de beurt. En nu is al bekend dat deze dag in 2019 in de gemeente Deventer gehouden wordt!

In 2017 gaan wij een start maken met het Beleidsplan 2019 t/m 2022. De gemeenteraden worden hier actief bij betrokken.

Dit thema wordt verder uitgediept in een regionale projectgroep 'verbonden partijen', waarin ook de GGD participeert. In deze projectgroep wordt bekeken hoe we meer dynamiek in dit onderwerp kunnen brengen. Tijdens bezoeken aan de gemeenteraden komt dit onderwerp aan bod.

Samenwerking met gemeenten

Na de verplichte regionalisering van de brandweer kristalliseert de samenwerking met gemeenten steeds meer uit. We werken samen aan het versterken van veiligheid. Verkend wordt wat de bijdrage van de veiligheidsregio aan integrale veiligheid kan zijn.

Samenleving

In de samenleving zien we op het gebied van veiligheid een aantal trends. Het besef neemt steeds meer toe dat we uit moeten gaan van de kracht van de samenleving en samen moeten ontdekken hoe dat werkt. Ook constateren we dat het gebruik van sociale media de laatste jaren enorm is toegenomen. Hiervan zijn verschillende toepassingen, zo ook op het gebied van veiligheid. Denk bijvoorbeeld aan het gebruik van Twitter tijdens incidenten of NL-Alert. Aangezien in de toekomst het WAS sirenenetwerk gefaseerd wordt ontmanteld, gaan we met RTV Oost de inzet van de rampenzender koppelen aan NL-Alert.

1.5. IJssellands Werken

Veiligheidsregio IJsselland heeft een werkwijze omarmd die geënt is op het Rijnlands Werken. Aangezien de veiligheidsregio niet aan de Rijn, maar aan de IJssel ligt, hebben wij deze werkwijze 'IJssellands Werken' genoemd. De uitgangspunten van het IJssellands werken zijn:

- Verantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie: geef medewerkers het vertrouwen en de ruimte om binnen de kaders het werk zelf te organiseren;
- Altijd en overal toegang tot relevante informatie: om zelf te bepalen wanneer en waar we werken en om snel kennis te kunnen delen;
- Ruimte bieden om doelen te kunnen realiseren: afspraken maken, geen regels opleggen;
- Vertrouwen geven en krijgen, is ook verantwoordelijkheid nemen, afspraken nakomen en elkaar aanspreken;
- Samenwerken en verbinden: delen van informatie en verbinding met je collega's, samenwerkingspartners en de samenleving is nodig om elkaars kennis en talent goed te gebruiken;
- Persoonlijk leiderschap: je regisseert je eigen werk en tijd en bent zelf verantwoordelijk voor de ontwikkeling van je talenten;
- Vertrouwen, Verbinding en Vakmanschap: aandacht voor warme en persoonlijke communicatie, plezier in samen werken.

Het is belangrijk ervoor te zorgen dat deze kernwaarden ook daadwerkelijk worden doorleefd. De mens in de organisatie en de te behalen doelen en resultaten staan centraal. Er zijn veranderingen waaraan leidinggevend en op de juiste wijze sturing dienen te geven. Leidinggevend en geven hierbij helder richting aan de organisatie en hebben een duidelijke voorbeeldfunctie. Leidinggevend en spelen in de ontwikkeling van de medewerkers een cruciale rol.

1.6. Opbouw begroting

Deze begroting bestaat uit de programma's:

- Strategie en Beleid
- Brandweer
- Crisisbeheersing
- GHOR
- Bevolkingszorg
- Meldkamer

Elk programma beschrijft het beleidskader dat van toepassing is en de van belang zijnde ontwikkelingen en geeft antwoord op de vragen:

- Welke resultaten bereiken we in 2017 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?
- Wat gaat het kosten?

2 Exploitatiebegroting

2.1 Inleiding

In dit deel van de begroting worden de financiële uitkomsten van de (meerjaren)begroting van Veiligheidsregio IJsselland gepresenteerd. In deze programmabegroting 2017 en meerjarenramingen 2018-2020 worden geen extra middelen gevraagd voor nieuw beleid. De in 2014 bestuurlijk vastgestelde bezuinigingsvoorstellen en de nieuwe besparingsvoorstellen als gevolg van efficiëntie- en schaalvoordelen zijn in de primitieve begroting verwerkt.

In 2015 zijn, conform toezegging in de vergadering van het algemeen bestuur van 18 februari 2015, de uitgangspunten inzake indexering van lonen en prijzen voor de toekomstige begrotingen van de veiligheidsregio en GGD opnieuw bezien, omdat de gehanteerde percentages volgens enkele bestuurders als hoog werden ingeschat. Er wordt voor gekozen om de indexering voor Veiligheidsregio en GGD IJsselland gelijk te laten zijn en zo veel mogelijk aan te sluiten bij de ontwikkelingen van de gemeenten. Dit betekent dat voor de programmabegroting 2017 de indexering wordt gebaseerd op de ontwikkelingen, die in de septembercirculaire 2015 van het gemeentefonds zijn gehanteerd. Dit in afstemming met de financieel adviseurs van de gemeenten. Voor loon/sociale lasten is als gevolg daarvan een stijging van 1,9% gehanteerd en een prijsstijging van 0,45% (inclusief -0,05% nacalculatie).

De verdeling van de kosten over de verschillende programmaonderdelen wordt afzonderlijk zichtbaar gemaakt in hoofdstuk 3.

2.2 (Meerjaren)begroting 2017-2020

In tabel 1 staat een overzicht van de begroting 2017 en meerjarenramingen 2018-2020 op hoofdlijnen en verdeeld in tien categorieën. Voor de vergelijking is de kolom begroting 2016 opgenomen en zijn de voorlopige rekeningcijfers 2015 toegevoegd. Tussen de cijfers van 2016 en 2017 kunnen nog enkele verschillen te zien zijn. Deze verschillen worden veroorzaakt door: de bezuinigingen naar aanleiding van de regionalisering, indexeringen en interne verschuivingen (bijvoorbeeld kapitaallast kazernes in het jaar van terugkoop gemeente omgezet in een huurlast) en de nieuwe besparingsvoorstellen als gevolg van efficiëntie- en schaalvoordelen (zie bijlage 7) die zijn verwerkt. Wij hebben nu twee ervaringsjaren (2014 en 2015) na de regionalisering. Deze cijfers zijn zorgvuldig geanalyseerd en waar wij een structureel voordeel zien, zijn deze meegenomen in het traject efficiencyvoordelen (totaalbedrag van circa één miljoen euro).

In de voorliggende begroting worden bijna alle structurele lasten met structurele baten gedekt, met uitzondering van een maatwerkafpraak met de gemeente Olst-Wijhe van 33.419 euro. In deze gemeente worden de eenvoudige taken op het gebied van toezicht en handhaving nog verricht door personeel in loondienst van de veiligheidsregio. Bij de meeste gemeenten werden deze eenvoudige taken al in de afronding van de financiële nulmeting verrekend en door hen zelf uitgevoerd. Mocht

de gemeente Olst-Wijhe in de toekomst besluiten om de eenvoudige taken zelf te verrichten, dan dient dit binnen de veiligheidsregio te leiden tot een bezuiniging van 33.419 euro.

In paragraaf 2.3 wordt een toelichting gegeven per categorie.

Tabel 1: overzicht begroting en meerjarenramingen.

EXPLOITATIE VEILIGHEIDSGEGIO IJSELLAND						
bedragen x € 1.000						
	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Meerjarenraming		
				2018	2019	2020
Exploitatiekosten						
1. Personeel	-24.058	-24.308	-24.335	-24.215	-24.200	-24.170
2. Huisvesting	-4.198	-4.169	-4.610	-4.610	-4.671	-4.657
3. Brandweermaterieel	-4.608	-4.861	-4.740	-4.815	-4.884	-4.959
4. Opleiden & Oefenen	-2.292	-2.700	-2.512	-2.512	-2.512	-2.512
5. Automatisering & verbindingen	-1.726	-1.814	-1.893	-1.893	-1.893	-1.893
6. Rente	-776	-1.753	-931	-931	-870	-852
7. Beheerskosten	-1.077	-1.360	-1.232	-1.232	-1.232	-1.232
8. Overige kosten	-2.945	-1.874	-1.878	-1.753	-1.753	-1.783
Totaal exploitatiekosten	-41.680	-42.839	-42.131	-41.961	-42.015	-42.058
Exploitatiebaten						
9a. Diverse opbrengsten	1.492	561	544	544	544	544
9b. Bijdrage GGD	2.365	2.362	2.314	2.314	2.314	2.314
Totaal exploitatiebaten	3.857	2.923	2.858	2.858	2.858	2.858
Algemene dekkingsmiddelen						
10a. Rijksbijdrage V en J:						
V&J - BDUR structureel	3.991	3.970	3.905	3.905	3.905	3.905
V&J - BDUR btw-compensatie	1.726	1.726	1.711	1.711	1.711	1.711
10b. Gemeentelijke bijdragen	34.140	34.220	33.584	33.584	33.584	33.584
Totaal bijdragen	39.857	39.916	39.200	39.200	39.200	39.200
Exploitatieresultaat inclusief bezuinigingen/besparingen	2.034	-	-73	97	43	-

Wij gaan meerjarig (periode 2018 t/m 2020) uit van constante prijzen. De bovenstaande meerjarige fluctuaties vloeien niet voort uit nieuw beleid, maar zijn autonome ontwikkelingen (bezuinigingen/besparingen, verschuiving van kostencategorie en BTW- effect op de investeringen).

In bovenstaande tabel is te zien dat er voor 2017 nog een taakstelling overblijft van 73.000 euro. Wij verwachten deze taakstelling via incidentele rentevoordelen bij de tussentijdse rapportages in te vullen. De resultaten in 2018 en 2019 worden veroorzaakt doordat het totaal aan vastgestelde bezuinigingen hoger is, dan de taakstelling naar aanleiding van de regionalisering, zie ook hoofdstuk 10 paragraaf bezuinigingen. Deze resultaten zullen onderdeel gaan uitmaken van de tussentijdse bestuursrapportages. Structureel presenteren wij een sluitende begroting.

2.3 Toelichting exploitatiebegroting 2017-2020

In dit deel van de begroting wordt per categorie een korte toelichting op de begrotingscijfers 2017 en indien nodig op de meerjarenramingen gegeven. De begrotingscijfers zijn zoveel mogelijk gerubriceerd naar herkenbare categorieën. De toelichting op de exploitatie volgt de nummering van de categorieën uit tabel 1. Tot slot volgt een toelichting op de gehanteerde werkwijze voor de toedeling van de indirecte kosten aan de beleidsprogramma's.

2.3.1 Toelichting exploitatiekosten

Hieronder staat een toelichting op de verschillende onderdelen van de exploitatiebegroting. De nummering verwijst naar de nummering in tabel 1 (paragraaf 2.2).

1. Personeel

Het totaal aan geraamde personeelslasten bedraagt 24,3 miljoen euro. De loonkosten voor 2017 zijn gebaseerd op de begrote loonkosten van 2016 en rekening houdend met de indexering van 1,9% , conform de technische uitgangspunten (zie bijlage 1).

Voor de gemeentebambtenaren is een nieuwe CAO afgesproken. De CAO moet nog wel aan de leden ter goedkeuring worden voorgelegd, maar er wordt van uit gegaan dat dit geen probleem oplevert. De CAO loopt tot 1 mei 2017. Voor de loonontwikkeling is het volgende afgesproken:

- de lonen stijgen per 1 januari 2016 met 3%;
- per 1 januari 2017 komt daar nog eens 0,4% bij.

In de begroting 2016 is rekening gehouden met een indexering van totaal 2% van de loonsom. Uit analyse van de werkelijke salarissen januari 2016 ten opzichte van 2015 blijkt dat de sociale lasten niet zijn gestegen. De financiële ruimte die hier mee samenhangt kan worden ingezet voor dekking van de loonsomontwikkeling. In 2016 bedraagt het tekort dus 1%. Dit betreft een eenmalig tekort voor 2016. Dit tekort wordt verwerkt in de tussentijdse bestuursrapportages 2016. Afgesproken is dat de loonkosten in 2017 met 1,9% stijgen t.o.v. begroting 2016. Hiermee kan het eerder genoemde tekort van 1% structureel opgevangen worden en ook de loonstijging van 0,4% per 1 januari 2017. Dit betekent dat er voor 2017 nog 0,5% beschikbaar blijft voor mogelijke stijging van de sociale lasten.

Door het ABP is aangegeven dat de premie per 1 april 2016 met 1% zal worden verhoogd. Voor de financiële gevolgen hiervan is binnen de begroting 2016 geen ruimte en zal eventueel als knelpunt in de tussentijdse bestuursrapportages in 2016 worden benoemd. Voor de begroting 2017 is 0,5% indexering beschikbaar voor ontwikkeling van sociale lasten waarvan de ABP-premie onderdeel uitmaakt. Op dit moment kan niet worden bepaald of de indexeringsruimte 2017 voldoende is om de financiële gevolgen van de premiestijging te dekken. Dit onderwerp is als risico in de begroting 2017 verwerkt.

Het uitgangspunt voor de raming van de personeelskosten in 2017 is de formatieomvang van 287,49 fte (inclusief besparingsvoorstellen) en de kwalitatieve schaalindeling hiervan. De brutosalarissen inclusief vakantietoelage en eindejaarsuitkering zijn geraamd op 13,6 miljoen euro.

De geraamde vergoedingen aan het personeel, zoals betaalde garantietoelagen, toelagen voor onregelmatigheid, beschikbaarheid en levensloop zijn geraamd op een bedrag van 1,97 miljoen euro. In de meerjarenramingen 2018 t/m 2020 is het uitgangspunt dat de lasten per saldo elk jaar licht afnemen. Dit is conform de afspraken in het Sociaal Plan. Verder is er meerjarig rekening gehouden met de aflopende garanties van het beroepspersoneel.

Voor sociale lasten en overige personeel gerelateerde kosten is € 4,9 miljoen geraamd. De raming van de vergoeding aan de brandweervrijwilligers (€ 3,85 miljoen) is, evenals in 2016, gebaseerd op de inventarisatie die in 2011 is gehouden door het deelproject Personeel. In 2016 wordt een formatieplan voor vrijwilligers (inclusief begroting) opgesteld, waarbij de vrijwilligersvergoedingen van 2014 en 2015 worden geanalyseerd. Verder is bij de raming van de vrijwilligersvergoeding rekening gehouden met een bezuiniging van 25.000 euro met betrekking tot het project STOOM (structureel terugdringen ongewenste en onechte meldingen) en de aflopende garanties van de vrijwilligersvergoeding.

2. Huisvesting

Voor de 35 brandweerkazernes en -posten in de regio is het uitgangspunt dat deze in eigendom van de gemeenten blijven. Er zijn in 2013 huurcontracten afgesloten met de gemeenten. De huurprijs is gebaseerd op de kosteninventarisatie van de huisvesting in de nulmeting.

De huurprijs, die Veiligheidsregio IJsselland betaalt aan de gemeenten, bestaat uit het deel gemiddelde kapitaallasten van de brandweerpost, het deel van het gemiddelde bedrag voor het groot onderhoud (inclusief 21% btw) en het deel van de verzekeringskosten van de eigenaar. De huurprijs voor 2017 is 0,45% hoger dan de huurprijs van 2016. De werkelijke huurprijs in 2017 kan hoger uitvallen, conform artikel 9.2 van de algemene bepalingen bij de huurovereenkomsten. De lasten voor energie, schoonmaak, belastingen en dagelijks onderhoud worden rechtstreeks door de hurende partij (de veiligheidsregio) voldaan aan externe leveranciers en maken geen deel uit van de huursom.

Voor negen brandweerkazernes is een uitzondering gemaakt. Deze kazernes zijn tijdelijk in eigendom genomen door Veiligheidsregio IJsselland. Met deze tijdelijke overdracht is vermeden dat de btw-herzieningstermijn op gebouwen jonger dan 10 jaar wordt toegepast. Bij de overgang naar huur moest anders in de geldende fiscale regelgeving de gecompenseerde btw naar rato van het aantal verstreken jaren door de betreffende gemeenten worden terugbetaald aan de Belastingdienst. Regiobreed zou hier een bedrag van ± drie miljoen euro mee zijn gemoeid.

In bijlage 4 staat de specificatie van de brandweerkazernes welke op 1-1-2014 zijn overgenomen en tegen welke boekwaarde. Na het verstrijken van de tienjaarstermijn worden de kazernes weer tegen de boekwaarde terug geleverd aan de gemeenten. Op beide overdrachtmomenten zijn er geen voor- of nadelen voor gemeente of de veiligheidsregio. In de begroting wordt uitgegaan van 3,5% aan rentelasten voor het aantrekken van vreemd vermogen voor de aankoop gedurende de periode van eigendom.

In 2017 zijn wij nog eigenaar van zeven kazernes, want de kazerne in Kampen is per 31-12-2015 weer overgedragen aan de gemeente Kampen. De kazerne aan de Marsweg te Zwolle wordt eind 2016

overgedragen aan de gemeente. De kapitaallasten (afschrijving en rente) zijn in het jaar van terugkoop door de gemeente omgezet in een huurlast.

3. Brandweermaterieel

Met ingang van 1-1-2014 heeft de veiligheidsregio de boekwaarde van al het brandweermaterieel overgenomen van de gemeenten, inclusief het beheer en onderhoud. De gemeentelijke bijdragen uit de nulmeting zijn gebaseerd op de gemiddelde kapitaallasten van al het aanwezige brandweermaterieel. Hierdoor heeft de organisatie structureel voldoende middelen om de noodzakelijke vervangingsinvesteringen te doen. Voor het verschil tussen de in een specifiek begrotingsjaar te ramen kapitaallasten en de gemiddelde kapitaallasten wordt een storting in c.q. onttrekking aan de hiervoor ingestelde egaliseringsreserve gedaan. Per saldo wordt in 2017 een storting in de egaliseringsreserve geraamd van 600.523 euro.

De vervangingsinvesteringen van het brandweermaterieel zijn gebaseerd op de in het deelproject Materieel en Gebouwen gehouden inventarisatie in 2012, wel rekening houdend met de vastgestelde bezuinigingen op het materieel. De geraamde vervangingsinvesteringen (aanschaffingen > € 5.000) over de jaren 2017-2020 zijn afgestemd en gebaseerd op de in de financiële uitgangspunten vastgelegde afschrijvingstermijnen en vervangingswaarden. Op dit moment wordt intern kritisch gekeken naar de inventarisatielijsten uit 2012. Hiermee willen wij komen tot een actueel meerjarig vervangingssschema van het brandweermaterieel.

De vervangingswaarden zijn actueel en niet geïndexeerd met 0,45%. In bijlage 2 is het overzicht van de materiële activa opgenomen, waaronder de vervangingsinvesteringen voor 2017. Door het vakteam Beheer & Techniek wordt kritisch beoordeeld of de vervanging noodzakelijk is. Bijlage 2 is gebaseerd op gedetailleerde specificaties die bij het vakteam Financiën ter beschikking zijn.

De jaarlijkse toename van de kosten van het brandweermaterieel wordt veroorzaakt door het btw-effect op de vervangingsinvesteringen, de kapitaallasten voor vervanging zijn nog zonder btw.

4. Opleiden & oefenen

Begin 2015 is een regionaal opleidingsplan opgesteld en hieruit bleek dat de beschikbare budgetten toereikend zijn. In het traject van de efficiencyvoordelen zijn enkele structurele voordelen meegenomen en verwerkt in deze begroting. Een voorstel is het instellen van een egaliseringsreserve voor opleiden en oefenen, waarmee de pieken en dalen zo efficiënt mogelijk worden ingepland en dit een financieel voordeel met zich meebrengt.

5. Automatisering & verbindingen

De feitelijke ontwikkeling van de kostenvraag voor ICT in de nieuwe veiligheidsregio krijgt steeds meer vorm. De ICT-kosten zijn grotendeels in beeld en passen binnen de beschikbare budgetten. Op dit moment wordt nog een inventarisatie gemaakt van alle aanwezige apparatuur, waarmee een meerjarig vervangingssschema opgesteld kan worden. Verdere ontwikkelingen zijn het formuleren van een visie op informatie-veiligheid en het samenstellen van een Product & Dienstencatalogus, die is gebaseerd op de geïnventariseerde ICT ondersteuningsbehoefte van de medewerkers.

6. Rente

Evenals vorig jaar hanteren wij voor huisvesting 3,5% en voor het materieel 4% gelet op het vastgestelde bezuinigingsvoorstel. De veiligheidsregio probeert binnen de geldende regelgeving op dit vlak zoveel mogelijk met kort geld te lenen. Hiermee maken wij optimaal gebruik van de lage rentepercentages, hetgeen incidentele onderuitputting oplevert. Deze incidentele onderuitputting gaat deel uitmaken van de tussentijdse bestuursrapportages.

In het traject van de efficiencyvoordelen zijn de structurele rentevoordelen van € 340.000, naar aanleiding van de afgesloten langlopende leningen (20 jaar) tegen een lager rentepercentage, meegenomen.

De rentelasten van de kazernes zijn in het jaar van terugkoop door de gemeente omgezet in een huurlast (categorie huisvesting), hierdoor ontstaat per jaarschijf een verschil.

7. Beheerskosten

Dit zijn voornamelijk kosten van de bedrijfsvoering. In de loop van 2015 zijn alle beheerskosten inzichtelijk gemaakt. Dit heeft voor wat interne budgettaire neutrale verschuivingen gezorgd.

8. Overige

Alle niet onder de voorgaande categorieën onder te brengen posten zijn hier geraamd. Denk hierbij aan bijdrage aan derden, kosten OR en storting reserve. Meerjarig is een daling van de kosten te zien. Dit wordt veroorzaakt door de bezuinigingen.

2.3.2 Toelichting exploitatiebaten

9a. Opbrengsten

Voor 2017 zijn de opbrengsten ook met 0,45% geïndexeerd. Veiligheidsregio IJsselland heeft een verordening (inclusief tarieventabel) vastgesteld om inkomsten te kunnen heffen. Op dit moment worden de gevolgen van de invoering vennootschapsbelasting in beeld gebracht en afgestemd met de belastingdienst. Het traject wordt via twee wegen opgepakt. Het eerste traject is een landelijk traject samen met Brandweer Nederland, waarbij 23 van 25 veiligheidsregio's een gezamenlijke activiteitenlijst opstellen en hierbij extern begeleid worden. Met deze activiteitenlijst wordt het gesprek aangegaan met de belastingdienst om te komen tot één vaststellingsovereenkomst. Het landelijk traject is vooral nog in de inventarisatiefase.

Het is van belang om ook regionale afspraken met de belastingdienst te maken, daarom is samen met onze belastingadviseur een soortgelijk traject opgestart. In dit traject ligt er op dit moment een concept rapportage ter beoordeling. De insteek is dat het voor Veiligheidsregio IJsselland geen financiële gevolgen zal hebben. Onze inspanning is om dit in een vaststellingsovereenkomst met stempel van de belastingdienst te krijgen.

9b. Bijdrage GGD

De gezamenlijke eenheid Bedrijfsvoering maakt deel uit van Veiligheidsregio IJsselland. De begroting is gebaseerd op het financieel kader zoals deze werd uitgewerkt in het vastgestelde organisatie- en formatieplan van de eenheid Bedrijfsvoering. De bijdrage van de GGD in deze eenheid is gebaseerd op het door de GGD ingebrachte financieel kader (44%).

2.3.3 Toelichting algemene dekkingsmiddelen

10. Algemene dekkingsmiddelen

De dekking voor de exploitatie van de veiligheidsregio valt uiteen in twee posten.

- 10a. Rijksbijdragen van het ministerie van Veiligheid & Justitie (V&J);
- 10b. Bijdragen van de elf gemeenten.

10a. Rijksbijdrage van het ministerie van Veiligheid en Justitie

Van V&J wordt een Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) ontvangen. Jaarlijks worden in de maanden juni en december budgetcirculaires BDuR van het ministerie ontvangen. Hierin wordt de bijdrage die de veiligheidsregio ontvangt, bekend gemaakt.

In de begroting 2017 zijn de voorlopig geldende bedragen uit de decembercirculaire 2015 van V&J opgenomen. Uit de begrotingsopstelling blijkt dat de rijksbijdrage bestaat uit twee delen. Een structureel deel van € 3.905.477 en het btw-compensatie deel met € 1.710.769. Vanaf 1-1-2014 kan de btw op de brandweezorg niet meer worden gecompenseerd. Als compensatie ontvangen de veiligheidsregio's een (ontoereikende) bijdrage voor dit nadeel.

De herijking van het clusteronderdeel Brandweer en Rampenbestrijding van het gemeentefonds en de BDuR is afgerond. Het BDuR- onderzoek heeft geleid tot een voorstel voor een nieuwe verdeelwijze van deze geldstroom. Voor Veiligheidsregio IJsselland betekent dit structureel 80.000 euro minder (t.o.v. het jaar 2016) uitkering vanaf het begrotingsjaar 2017. Dit structureel nadeel is meegenomen in het traject efficiencyvoordelen en is verwerkt in deze begroting.

10b. Bijdragen van de elf gemeenten

De basis voor de bijdragen van de gemeenten zijn de uitkomsten van de financiële nulmeting die werden vertaald in de eerdere begroting voor het jaar 2014 (historische kosten). De cijfers van 2017 zijn geïndexeerd voor lonen en prijzen, conform de technische uitgangspunten zoals in bijlage 1 is toegelicht. Verder is rekening gehouden met de besparingsvoorstellen, conform bijlage 7 en de incidentele compensatie van gemeente Steenwijkerland en Staphorst via een onttrekking uit de algemene reserve.

Tabel 3: Opbouw gemeentelijke bijdrage 2017

Bijdrage 2016 incl. maatwerk	€ 34.219.855
maatwerkafspraken 2016	€ -422.621
Bijdrage 2016 excl. maatwerk	€ 33.797.234
BIJ: loonindex (1,9%) en prijsindex (0,45%) 2017	€ 431.716
Af: besparingen (bijlage 7)	€ -1.000.000
Af: incidentele compensatie	€ -67.360
bijdrage 2017 excl. maatwerk	€ 33.161.590
maatwerkafspraken 2017	€ 422.621
= Bijdrage 2017 gemeenten	€ 33.584.211
(zie bijlage 5 voor specificatie bijdrage per gemeente)	

De specifieke bijdrage per gemeente is berekend, conform de besluitvorming over de verdeelmethode op 23 maart 2016. Het algemeen bestuur heeft gekozen voor de variant 75% historisch en 25% gemeentefonds. Over 3 jaar is er een evaluatiemoment en wordt gekeken of er ontwikkelingen zijn die een verhoging van het aandeel van het gemeentefonds mogelijk maken. De gekozen methodiek wordt tijdens de evaluatie in principe niet ter discussie gesteld, de evaluatie richt zich op de mogelijkheden om het aandeel van het gemeentefonds te verhogen. Daarnaast is er voor gekozen om Steenwijkerland en Staphorst de komende drie jaar incidenteel te compenseren voor het nadelige financiële herverdeeffect. Bij de evaluatie over drie jaar wordt opnieuw naar deze compensatie gekeken.

De bijdrage per gemeente staat in bijlage 5. De bijdrage is onderverdeeld in een vast aandeel en een maatwerkdeel. In deze bijlage is voor een beter inzicht de gemaakte maatwerkafpraak met de gemeente Olst-Wijhe op het vlak van de continuering van de advisering van eenvoudige taken op het gebied van toezicht en handhaving afzonderlijk zichtbaar gemaakt. In Olst-Wijhe worden de eenvoudige taken namelijk tijdelijk nog verricht door personeel in loondienst van de veiligheidsregio. Bij de meeste gemeenten werden deze eenvoudige taken al in de afronding van de financiële nulmeting verrekend en door hen zelf uitgevoerd. Ook zijn de FLO- bijdragen afzonderlijk in beeld gebracht, omdat dit een maatwerkovereenkomst met deze gemeenten is.

2.3.4 Toelichting indirecte kosten

In de onderliggende gedetailleerde ramingen in de begroting worden alle baten en lasten zoveel mogelijk rechtstreeks geraamd en verantwoord bij de zes programma's:

- Strategie & beleid
- Brandweer
- Crisisbeheersing
- GHOR
- Bevolkingszorg
- Meldkamer

Het saldo van de totale exploitatiebegroting over 2017 bedraagt 39,3 miljoen euro. Hiervan kan 26,9 miljoen euro rechtstreeks worden toegerekend aan de programma's. De ramingen van de ondersteunende diensten: bedrijfsvoering (inclusief huisvesting), team Bestuur, Beleid en

Communicatie en directie komen uit op 12,4 miljoen euro. Voor de toedeling van deze indirecte kosten aan de programma's wordt gebruik gemaakt van een simpele en toegankelijke verdeelsleutel. Namelijk het aandeel van de formatie van het organisatieonderdeel dat is belast met het programma in de totale formatie. Bij de berekening van de verdeelsleutel worden zoals gebruikelijk de brandweervrijwilligers voor 25% meegewogen. Hierbij in tabelvorm de verdeelsleutel voor de verdeling van de indirecte kosten aan de programma's.

PROGRAMMA	aandeel in	
	fte	%
a. Brandweer	382,59	93,89%
- beroepsbrandweer	178,59	
- vrijwilligers (816 x 25%)	204,00	
b. Meldkamer	7,60	1,87%
c. Crisisbeheersing	7,91	1,94%
d. GHOR	8,94	2,19%
e. Bevolkingszorg	0,44	0,11%
f. Strategie & beleid	0,00	0,00%
Totaal	407,48	100,00%

Bij de toelichting op de beleidsprogramma's wordt de exploitatie gepresenteerd in twee onderdelen, te weten de directe kosten bij de programma's en de toegerekende indirecte kosten.

3 Programma's

3.1 Programma Strategie & Beleid

Beleidskader

Wet veiligheidsregio's en Beleidsplan Veiligheidsregio IJsselland 2015-2018.

Ontwikkelingen

De verbinding met gemeenten/gemeenteraden is een thema dat in toenemende mate aandacht krijgt. Gemeenten willen meer grip krijgen op verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen. Zodoende moet de democratische legitimiteit versterkt worden. In regionaal verband is er door de gemeenten een werkgroep 'verbonden partijen' opgestart. Veiligheidsregio IJsselland neemt hieraan deel en is bereid als pilot te fungeren. De Raad voor het Openbaar Bestuur (Rob) heeft recentelijk een advies uitgebracht om de wisselwerking tussen gemeenteraden en bovengemeentelijke samenwerkingsverbanden te versterken. Wij gaan met gemeenten in gesprek hoe we concreet de betrokkenheid van gemeenten en gemeenteraden kunnen versterken.

Uit een in 2015 gehouden onderzoek naar de status en beleving van het kwaliteitsbewustzijn binnen Veiligheidsregio IJsselland is naar voren gekomen dat er vele kwaliteitsinstrumenten beschikbaar zijn. Het samenhangend geheel aan instrumentarium kan worden beschouwd als het kwaliteitssysteem van de veiligheidsregio. In 2017 vindt de landelijke visitatie plaats in het kader van het landelijke project 'Kwaliteit & Vergelijkbaarheid'. De benodigde voorbereidingen zijn hiervoor in gang gezet.

Welke resultaten bereiken we in 2017 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	Versterking democratische legitimatie	- Afspraken met gemeenten over de vroegtijdige betrokkenheid bij beleidsontwikkeling - Invulling raadsbijeenkomsten op basis van behoeften gemeenteraden
2.	Uitkomsten visitatie Veiligheidsregio IJsselland	Zelf-evaluatie in voorbereiding op landelijke visitatie

Wat gaat het kosten?

Programma STRATEGIE & BELEID	Rekening 2015	begroting 2016	begroting 2017	meerjarenramingen x € 1.000		
				2018	2019	2020
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 6.545	€ 29.902	€ 19.902	€ 20	€ 20	€ 20
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -20.000	€ -20.150	€ -20.150	€ -20	€ -20	€ -20
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamde saldo baten en lasten	€ -13.455	€ 9.752	€ -248	€ -	€ -	€ -
Onttrekking reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Storting reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamd resultaat	€ -13.455	€ 9.752	€ -248	€ -	€ -	€ -

3.2 Programma Brandweer

Beleidskader

De Wet veiligheidsregio's omschrijft de taken van de brandweer en geeft in nadere regels vereisten voor de kwaliteit en kwantiteit van de organisatie en de uitvoering. Veiligheidsregio IJsselland heeft structuren en kaders daarvoor onder andere vastgelegd in het Organisatieplan, het brandrisicoprofiel en in het Dekkingsplan. Het vastgestelde brandrisicoprofiel geeft die locaties in de regio aan waar een hoge mate van brandrisico aanwezig is. Het dekkingsplan geeft aan hoe snel de brandweer op een bepaalde locatie aanwezig kan zijn.

Daarnaast zijn een aantal strategische doelen uit het beleidsplan 2015-2018 van toepassing. Deze hebben betrekking op de meervoudige inzet van brandweerkazernes, wijkbrandwachten, de verbinding met andere vrijwilligersorganisaties, zelfredzaamheid et cetera.

Ontwikkelingen

Binnen de brandweer zijn onder andere de volgende ontwikkelingen aan de orde:

- *Nieuwe wetgeving*: er wordt gewerkt aan nieuwe wetgeving op het gebied van bouwen en omgevingsveiligheid (Wet kwaliteitsborging in de bouw, Omgevingswet). Zie paragraaf 1.4.
- *Risicogerichtheid*: op landelijk niveau is een visie op risicogerichtheid ontwikkeld. Optimale veiligheidswinst wordt bereikt door beïnvloeding van gedrag, het verhogen van veiligheidsbewustzijn, bijdragen aan continuïteit(szorg) en dit alles vanuit een heldere verantwoordelijkheidsverdeling.
- *Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)*: de RUD is verantwoordelijk voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH) op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO). Veiligheidsregio IJsselland geeft als externe partner invulling aan het kennispunt Brandveiligheid binnen de RUD. Het is de bedoeling dat de RUD ook verantwoordelijk wordt voor de uitvoering van VTH-taken op het gebied van bouwen en ruimtelijke ordening. Veiligheidsregio IJsselland is hier nauw bij betrokken. Veel aandacht is nodig voor een goede informatie-uitwisseling met de gemeenten en de RUD. De voorkeur gaat ernaar uit dat de veiligheidsregio participeert in de keuze en de aanschaf van een gezamenlijk informatiesysteem.
- *Landelijke kader Uitruk op Maat*: door het Veiligheidsberaad is een kader opgesteld voor het gemotiveerd afwijken van het tot nu toe standaard voorgeschreven aantal personen op een brandweerwagen van zes personen.
- *RemBrand*: het doel van het landelijke project RemBrand is om criteria (of indicatoren) te benoemen die van invloed zijn op de brandveiligheid in Nederland. Men tracht dit uit te werken in termen van output en outcome voor alle schakels van de veiligheidsketen. Onderzocht wordt hoe de schakels in de veiligheidsketen elkaar beïnvloeden en onderling kunnen worden gewogen. Het idee achter RemBrand is om meer balans te brengen in de benadering van brandveiligheid: het gaat niet alléén om de opkomsttijden en de voertuigbezetting, waar in het Besluit veiligheidsregio's de nadruk op ligt.
- *Arbo ontwikkelingen*: er is toenemende aandacht voor arbeidshygiëne na repressief optreden. Er zijn berichten verschenen dat repressief brandweerpersoneel een verhoogde kans op kanker heeft. Hier speelt arbeidshygiëne mogelijk een grote rol in. Daarnaast krijgt agressie tegen hulpverleners toenemende landelijke aandacht.
- *Versterking brandweeronderwijs*: belangrijk aandachtspunt bij de incidentbestrijding zijn goed opgeleide en geoefende functionarissen. Er vindt een doorontwikkeling plaats van toetsing op kwantiteit naar toetsing op kwaliteit. In de opleidingstrajecten wordt meer gebruik gemaakt van ICT-voorzieningen zoals de Elektronische Leer Omgeving en het 'leren leren'. Versterking van het vakbekwaam blijven, vindt plaats door koppeling van oefeningen met (lokale) risico's en het feedback geven.
- *Interregionale samenwerking*: er is, vanwege efficiencyredenen, steeds meer behoefte aan interregionale samenwerking in Oost 5-verband. De Oost 5-regio's zijn de regio's IJsselland, Twente, Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG), Gelderland Midden en Gelderland Zuid. Op een aantal gebieden is Flevoland ook inmiddels aangesloten. In Oost5-verband wordt er onder andere voor gezorgd dat basis brandweereenheden in grootschalig verband gezamenlijk

en efficiënt kunnen optreden en vindt samenwerken plaats op het gebied van incidentbestrijding gevaarlijke stoffen.

Welke resultaten bereiken we in 2017 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	We beperken en voorkomen brand en ongevallen bij brand bij burgers, bedrijven en instellingen. We zorgen ervoor dat de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven wordt vergroot.	We geven invulling aan de rol van bevoegd gezag ten aanzien van BRZO-bedrijven en vervullen de wettelijke taak van adviseur externe veiligheid; We maken per aangesloten gemeente heldere afspraken over de te leveren inspanning op het gebied van advisering en toezicht en komen deze na; We geven invulling aan het kennispunt brandveiligheid binnen de RUD; We maken, samen met de posten in de clusters, burgers, bedrijven en instellingen bewust van veilige en onveilige situaties (brandveilig leven).
2.	Alle repressieve brandweermedewerkers zijn opgeleid, conform het Besluit veiligheidsregio's.	We stellen het Meerjaren opleidingsplan bij, onder andere op basis van de vanuit repressie gewenste behoefte.
3.	Alle repressieve brandweermedewerkers oefenen, volgens de Leidraad Oefenen en zijn hiermee maximaal toegerust op hun taak.	We maken voor iedere functie een oefenprofiel. Op basis daarvan wordt het oefenprogramma gemaakt. Dit programma is afgestemd met multidisciplinaire partners. Het oefenprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd.
4.	De brandweer voldoet aan de opkomsttijden uit het Dekkingsplan.	Verlenen van de basisbrandweezorg binnen de vastgestelde normen in het dekkingsplan. In het dekkingsplan zijn de risicolocaties vermeld, inclusief de voorgenomen risico-reducerende maatregelen zoals voorlichtingsacties. Die gaan we samen met de lokale ploegen uitvoeren. Jaarlijks rapporteren we over de opkomsttijden afgezet tegen het bestuurlijk vastgestelde dekkingsplan.

Nr.	Resultaat	Acties
		Het proces Repressie gaat een klanttevredenheidsonderzoek bij burgers doen.
5.	De brandweer draagt zorg voor het uitvoeren van specialistische taken zoals optreden bij waterongevallen, verkeersongevallen, natuurbranden en ongevallen met gevaarlijke stoffen.	We hebben operationeel eenheden waterongevallenbestrijding (waaronder duikers), eenheden t.b.v. ongevallenbestrijding gevaarlijke stoffen (waaronder gaspakdragers) en eenheden t.b.v. technische hulpverlening en natuurbrandenbestrijding.
6.	We realiseren maatwerk in de uitruk/ inzet. We rukken vraaggestuurd uit (niet te veel, niet te weinig personeel en materieel aanwezig bij een incident).	Daar waar we nu al uitrukken met vier mensen op een brandweervoertuig (Giethoorn, Oldemarkt en Zwolle) brengen we deze werkwijze in lijn met de visie Uitruk op Maat.
7.	Het aantal nodeloze meldingen wordt over een periode van drie jaar (2017 – 2020) jaarlijks met 10% verminderd.	We dringen het aantal nodeloze meldingen structureel terug door het verificatieproces op automatische meldingen te bevorderen en de notoire veroorzakers van nodeloze alarmeringen te bezoeken en met hen afspraken te maken over de oorzaken en oplossingen van nodeloze meldingen.
8.	We zorgen ervoor dat relevante informatie uit vergunningen en het toezicht beschikbaar is t.b.v. een effectieve incidentbestrijding.	Wij maken afspraken met repressie over informatie-uitwisseling naar aanleiding van vergunningverlening en toezicht.
9.	We hebben aandacht voor de gezondheidsrisico's voor brandweershulpverleners bij specifieke locaties en omstandigheden.	We maken inzichtelijk waar specifieke risico's voor hulpverleners aanwezig zijn en voorzien deze van een advies over de brandbestrijdingstactiek. We implementeren een nieuw ontsmettingsprotocol voor eigen personeel op basis van landelijke informatie over de noodzaak van schoner werken ter voorkoming van beroepsziekten (kanker). We oefenen de repressieve medewerkers structureel op het gebied van agressie en arbeidshygiëne.
10.	We leren van evaluaties van incidenten en oefeningen door de inzet van een actief leeragentschap.	We nemen 'lessons learned' uit evaluaties in het oefenprogramma op. De uitkomsten van evaluaties zijn standaard onderdeel van het oefenprogramma en zijn mede bepalend voor de inhoudelijke invulling van oefeningen.

11.	We zorgen ervoor dat het materieel en materiaal voor de operationele processen veilig, betrouwbaar, geschikt en beschikbaar is.	We verwerven nieuw materieel/materiaal op basis van ontwikkelingen in en uitkomsten van het repressief dekkingsplan. We onderhouden en beheren het materieel/materiaal, conform het materieelplan.
-----	---	--

Wat gaat het kosten?

Programma BRANDWEER	Rekening 2015	begroting 2016	begroting 2017	meerjarenramingen x € 1.000		
				2018	2019	2020
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 23.350.881	€ 24.245.604	€ 23.630.564	€ 23.586	€ 23.559	€ 23.571
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -339.787	€ -202.685	€ -207.785	€ -208	€ -208	€ -208
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 10.958.550	€ 11.801.929	€ 11.649.869	€ 11.534	€ 11.534	€ 11.562
Bezuinigingsopdracht	€ -	€ -	€ -73.337	€ 97	€ 43	€ -
Geraamde saldo baten en lasten	€ 33.969.644	€ 35.844.848	€ 34.999.311	€ 35.009	€ 34.928	€ 34.925
Onttrekking reserves	€ -170.415	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Storting reserves	€ 412.391	€ 288.095	€ 545.846	€ 542	€ 623	€ 625
Geraamd resultaat	€ 34.211.620	€ 36.132.943	€ 35.545.157	€ 35.551	€ 35.551	€ 35.550

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2015	begroting 2016	begroting 2017	meerjarenramingen x € 1.000		
				2018	2019	2020
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 572.522	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -39.882.279	€ -39.916.136	€ -39.200.457	€ -39.200	€ -39.200	€ -39.267
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamde saldo baten en lasten	€ -39.309.757	€ -39.916.136	€ -39.200.457	€ -39.200	€ -39.200	€ -39.267
Onttrekking reserves	€ -572.522	€ -	€ -67.360	€ -67	€ -67	€ -
Storting reserves	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamd resultaat	€ -39.782.279	€ -39.916.136	€ -39.267.817	€ -39.267	€ -39.267	€ -39.267

3.3 Programma Crisisbeheersing

Beleidskader

Wij werken aan het voorkomen, beperken en bestrijden van rampen en crises. Dit doen we samen met de brandweer, politie, GHOR, defensie en gemeenten, maar ook met de provincie Overijssel, het waterschap Drents Overijsselse Delta, nutsbedrijven, ProRail en andere vitale partners. We zorgen voor een professionele crisisorganisatie. We zijn een betrouwbare partner. We gaan reëel om met risico's. Daarnaast bereiden we ons specifiek voor op de risico's die de hoogste prioriteit hebben gekregen in ons risicoprofiel. Dat zijn de risico's hoog water, uitval nutsvoorzieningen, brand in dichte binnensteden, infectieziekte-crisis en paniek in menigte. We stimuleren de zelf -en samenredzaamheid van burgers en bedrijven. Dit is beschreven in het Beleidsplan 2015-2018. In het Besluit veiligheidsregio's zijn de basisvereisten crisismanagement vastgelegd, waaraan we voldoen. De beoogde operationele prestaties van de crisisorganisatie leiden we af van het Besluit veiligheidsregio's.

Ontwikkelingen

De aard en omvang van grootschalige incidenten is aan verandering onderhevig. Naast 'traditionele' incidenten als grote branden en zware ongevallen, is er een toename van incidenten met maatschappelijke ontwrichting of maatschappelijke onrust. Het Veiligheidsberaad heeft met haar strategische agenda gereageerd op deze veranderingen, door het benoemen van de thema's 'water en evacuatie', 'continuïteit van de samenleving' en 'nucleaire veiligheid en stralingsbescherming'. In 2017 besteden we specifiek aandacht aan deze thema's, zowel in de vorm van een landelijke bijdrage, als in de eigen regio.

Welke resultaten bereiken we in 2017 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	Wij zorgen, in samenwerking met de hulpdiensten en crisispartners, voor een betrouwbare, op zijn taak toegeruste crisisorganisatie. Hiertoe zijn de crisisfunctionarissen: • competent; • opgeleid, getraind en geoefend, conform het risicoprofiel; • Informatie-gestuurd optreden; • in crisisruimten werken, die voldoen aan de eisen.	• We werven en selecteren nieuwe functionarissen volgens de PROF. • We voeren een 18-maandelijks programma multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen uit dat gericht is op ons risicoprofiel en een uitwerking is van het oefenbeleidsplan. • We bevorderen het informatie-gestuurd optreden tijdens de activiteiten van het moto-programma. • We evalueren inzetten en oefeningen op basis van het evaluatiebeleid. • We beheren crisisruimten zodanig dat zij 24/7 operationeel beschikbaar zijn voor de crisisteams.
2.	Wij leveren een bijdrage aan het risicogericht werken in onze regio, door te participeren in samenwerkingsverbanden rondom de geprioriteerde risico's. Doel van een samenwerkingsverband is om te werken aan een gezamenlijke aanpak die bijdraagt aan het voorkomen, beperken en bestrijden van het specifieke risico.	• We nemen deel aan de volgende samenwerkingsverbanden: 1. Overstromingen/hoogwater (regionaal programma IJssel-Vecht delta) 2. Uitval nutsvoorziening (landelijk project continuïteit van de samenleving) 3. Evenementenveiligheid (regionaal netwerk LiveEvents) 4. Nucleaire veiligheid en stralingsbescherming (samenwerking met defensie en VR Twente) • We voeren de samenwerkingsafspraken met onze convenantpartners uit, zoals deze zijn vastgelegd in de afsprakenlijsten.

Nr.	Resultaat	Acties
3.	Wij dragen bij aan het risicobewustzijn en de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven door: • het thema zelfredzaamheid een plek te geven in de operationele voorbereiding; • crisisfunctionarissen aan te leren hoe om te gaan met de inzet van burgers en bedrijven tijdens crises; • bij incidentevaluaties de inzet van burgers en bedrijven in beeld te brengen.	• We bieden nieuwe functionarissen een instructie aan hoe om te gaan met zelfredzaamheid en burgerinzet. • We bieden voor alle bestaande functionarissen een opfrisinstructie aan. • We zetten een methode in om in de operationele voorbereiding rekening te houden met (zelf)redzame burgers en burgerhulp.

Wat gaat het kosten?

Programma CRISISBEHEERSING	Rekening 2015	begroting 2016	begroting 2017	meerjarenramingen x € 1.000		
				2018	2019	2020
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 930.226	€ 941.048	€ 882.162	€ 882	€ 882	€ 882
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -1.980	€ -17.899	€ -17.898	€ -18	€ -18	€ -18
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 221.359	€ 238.389	€ 240.860	€ 239	€ 239	€ 239
Geraamde saldo baten en lasten	€ 1.149.606	€ 1.161.538	€ 1.105.124	€ 1.103	€ 1.103	€ 1.103
Onttrekking reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Storting reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamd resultaat	€ 1.149.606	€ 1.161.538	€ 1.105.124	€ 1.103	€ 1.103	€ 1.103

3.4 Programma GHOR

Beleidskader

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) zorgt voor:

- goede professionele geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, rampen en crises,
- inwoners die zelfredzaam zijn op het gebied van de eerste hulp.

We doen dit door:

- onderlinge samenwerking binnen de zorgsector te stimuleren, ook met onze multidisciplinaire partners;
- samen te werken met partijen die zelfredzaamheid op het gebied van de eerste hulp, gezondheid en veiligheid beïnvloeden;
- ontwikkelingen in de gezondheidszorg te beïnvloeden.

Ontwikkelingen

Binnen de geneeskundige hulpverlening zijn er ontwikkelingen gaande om operationele informatie beter te delen in het zorgnetwerk (in acute en in niet-acute situaties). Verder zal het aantal verminderd zelfredzamen toenemen. Daarbij moet onder andere gedacht worden aan langer thuiswonende ouderen, gehandicapten, verstandelijk beperkten, laaggeletterden, daklozen, asielzoekers met een beperkt sociaal netwerk et cetera.

Een andere ontwikkeling is dat ziekenhuizen onder andere de spoedeisende hulp als gevolg van toenemende specialisatie niet meer overal in Nederland op hetzelfde niveau zullen aanbieden.

Welke resultaten bereiken we in 2017 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	Goede GHOR. De organisatie voor de (operationele) GHOR voldoet aan één normenset. Deze in 2015 geactualiseerde set geldt als toetsingsinstrument voor de corebusiness van de GHOR: een goede professionele geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, rampen en crises.	We meten de prestaties en rapporteren hierover in managementrapportages. De voorbereiding op het gebied van de continuïteit van zorg bij de care-instellingen vraagt extra aandacht. Het landelijk rapport Aristoteles benoemt één indicator waarover aan het bestuur moet worden gerapporteerd: 100% van de GHOR-functionarissen is opgeleid, getraind en geoefend overeenkomstig de gestelde eisen in het Jaarplan GHOR-OTO.
2.	Kwaliteit, maar niet meer via HKZ. Kwaliteit blijft een belangrijk onderwerp. Het constante HKZ-certificeringstraject kost echter meer tijd dan dat het relevante verbeter-onderwerpen oplevert. Dit HKZ-traject wordt afgebouwd.	We bouwen de overeenkomsten rond HKZ-certificering conform contract af.
3.	Efficiëntere bovenregionale samenwerking. Er is sprake van aantoonbare bovenregionale samenwerking op het gebied van de operationele (warme) en GHOR-bureau (koude) organisatie.	Dit in het kader van de unité de doctrine (Veiligheidsberaad 2013), de LMO-ontwikkelingen en de efficiëncynoodzaak. In verband met de hiervoor genoemde unité de doctrine hebben we extra aandacht voor afwijkingen in de doorontwikkeling van de crisisorganisatie in de buurregio's Twente en Drenthe. We rapporteren met een heldere opsomming van de concrete ontwikkelingen.

4.	Zelfredzamere burgers. Tot en met 2016 hebben er jaarlijks minimaal 1000 inwoners (extra) van de regio door toedoen van het GHOR-bureau een training gevolgd op het gebied van eerste hulp. In 2016 wordt een onderzoek gestart naar de effectiviteit van de daarbij gebruikte middelen, in 2017 zal het bestuur op basis daarvan zo nodig aanpassingsvoorstellen ontvangen. In 2017 wordt er meer aandacht vanuit de GHOR besteed aan minder zelfredzamen.	In 2016 vindt onderzoek plaats naar de effectiviteit van de ingezette middelen, in 2017 doen we zo nodig aanpassingsvoorstellen aan het bestuur. In 2017 is er een plan van aanpak gereed om minder zelfredzamen meer zelfredzaam te maken op het gebied van de GHOR.
----	---	---

Wat gaat het kosten?

Programma GHOR	Rekening 2015	begroting 2016	begroting 2017	meerjarenramingen x € 1.000		
				2018	2019	2020
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 1.170.751	€ 1.197.351	€ 1.197.192	€ 1.197	€ 1.197	€ 1.197
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -87.763	€ 0	€ 0	€ -	€ -	€ -
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 250.184	€ 269.431	€ 272.223	€ 270	€ 270	€ 271
Geraamde saldo baten en lasten	€ 1.333.172	€ 1.466.782	€ 1.469.415	€ 1.467	€ 1.467	€ 1.468
Onttrekking reserves	€ -7.159	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Storting reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamd resultaat	€ 1.326.013	€ 1.466.782	€ 1.469.415	€ 1.467	€ 1.467	€ 1.468

3.5 Programma Bevolkingszorg

Beleidskader

Meerjarenbeleidsplan Veiligheidsregio IJsselland 2015-2018.

De elf gemeenten in Veiligheidsregio IJsselland organiseren hun wettelijke taak voor de bevolkingszorg bij rampen en grote incidenten door de inzet van één gemeenschappelijk team, dat in 2016 verder wordt geprofessionaliseerd. Dit team houdt zich bij een ramp of groot incident bezig met de volgende processen:

- communicatie;
- opvang en verzorging;
- verwanteninformatie;
- nazorg;
- collectieve rouwverwerking;
- registratie schade;
- omgevingszorg;
- facilitaire ondersteuning.

Ontwikkelingen

- Bij een ramp of groot incident wordt waar mogelijk een beroep gedaan op de zelfredzaamheid van burgers.
- De evaluatie van het team Bevolkingszorg vormt de leidraad voor de doorontwikkeling.

Welke resultaten bereiken we in 2017 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	Het team Bevolkingszorg staat voor het voorkomen van, het voorbereiden op en het bestrijden van rampen en crises en de gevolgen daarvan voor mens, dier en milieu. Daarbij richt Bevolkingszorg zich op acht processen (zie 'ontwikkelingen').	Crisisfunctionarissen halen normtijden van 100%. Crisisfunctionarissen worden voorzien van de middelen, die nodig zijn voor het goed uitvoeren van hun functies. Alle relevante documenten en informatie is actueel en digitaal toegankelijk.
2.	Het team Bevolkingszorg is een betrouwbaar, op zijn taak toegerust team. Hiertoe bevorderen we dat de functionarissen van het team Bevolkingszorg: – competent zijn; – opgeleid, getraind en geoefend zijn; – informatie-gestuurd optreden; – gefaciliteerd worden in de uitvoering van hun taken.	Functionarissen bevolkingszorg zijn opgeleid en geoefend volgens het monodisciplinair meerjarenplan opleiden, trainen en oefenen (OTO-plan). Deelname is minstens 90%. Functionarissen bevolkingszorg zijn, waar daartoe aangewezen, opgeleid en geoefend volgens het multidisciplinair meerjaren OTO-plan. Sleutelfunctionarissen worden getraind in het automatiseringssysteem LCMS. Nieuwe medewerkers worden binnen drie maanden opgeleid. Er worden oefeningen georganiseerd met relevante partners (25% van de oefeningen).
3.	Het team Bevolkingszorg draagt bij aan het redzaam en zelfredzaam zijn van de inwoners van IJsselland.	De functionarissen bevolkingszorg worden getraind op het gebruik maken van de redzaamheid en zelfredzaamheid van burgers. Bevolkingszorg doet actief mee met lokale en regionale initiatieven waarbij de inwoners worden gestimuleerd om redzaam en zelfredzaam te zijn.

4.	Het team Bevolkingszorg implementeert de verbeterpunten uit de Evaluatie Bevolkingszorg IJsselland 2015 en het landelijk Project Versterking Bevolkingszorg.	Actieve participatie gemeentesecretarissen en adviseurs crisisbeheersing in de koude fase. Uitvoeren actiepunten die voortkomen uit evaluatie bevolkingszorg.
----	--	--

Wat gaat het kosten?

Programma BEVOLKINGSZORG	Rekening 2015	begroting 2016	begroting 2017	meerjarenramingen x € 1.000		
				2018	2019	2020
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 137.217	€ 122.309	€ 123.135	€ 123	€ 123	€ 123
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -	€ 0	€ 0	€ -	€ -	€ -
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 12.313	€ 13.261	€ 13.398	€ 13	€ 13	€ 13
Geraamde saldo baten en lasten	€ 149.531	€ 135.570	€ 136.533	€ 136	€ 136	€ 136
Onttrekking reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Storting reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamd resultaat	€ 149.531	€ 135.570	€ 136.533	€ 136	€ 136	€ 136

3.6 Programma Meldkamer

Beleidskader

De veiligheidsregio is verantwoordelijk voor het inrichten en in stand houden van een gemeenschappelijke meldkamer voor de brandweertak, de geneeskundige hulpverlening en het ambulancevervoer. De politie draagt zorg voor de instandhouding van de meldkamer van de politie als onderdeel van de gemeenschappelijke meldkamer. Hetzelfde geldt voor de Regionale Ambulancevoorziening (RAV), die zorgt voor de meldkamer ambulancezorg als onderdeel van de gemeenschappelijke meldkamer. Veiligheidsregio's IJsselland en VNOG maken gebruik van één gezamenlijke meldkamer, gevestigd in Apeldoorn. Hiervoor is een gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland (MON) getroffen.

Ontwikkelingen

Een belangrijke ontwikkeling betreft de vorming van de Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO). In het transitieakkoord meldkamers, dat in september 2013 is bekrachtigd, is afgesproken dat er landelijk tien multidisciplinaire meldkamers komen. Inmiddels is sprake van een heroriëntatie op de realisatie van de LMO. In 2015 heeft een gateway review plaatsgevonden. De betrokken partijen in de bestuurlijke regiegroep hebben uitgesproken de lijn van de gateway te onderschrijven. Dit betekent dat de vorming van de LMO anders zal gaan verlopen, vanuit een heroriëntatie naar een meer realistische koers waarin de veiligheidsregio's het initiatief nemen. De feitelijke realisatie van het eindplaatje is voorzien in 2021. Het doel blijft nog steeds om te komen tot een meldkamer, die in staat is om haar taken uit te voeren tegen een laag kostenniveau bij een minimaal gelijkblijvend kwaliteitsniveau. De insteek blijft dan ook om op Oost5-niveau een goede samenwerking te bewerkstelligen en vroegtijdig een oplossing bedenken voor de mogelijke financiële consequenties.

Welke resultaten bereiken we in 2017 en wat gaan we doen om die resultaten te bereiken?

Nr.	Resultaat	Acties
1.	Meldkamer Oost Nederland	Projectdesign en start uitwerking krijgt aanvang in 2017.
2.	Alarmeren van die eenheden die het snelst ter plekke kunnen zijn.	Brandweer werkt aan een dynamisch dekkingsplan waar de inzet en kwaliteit van de meldkamers een integraal onderdeel van uitmaken. Multidisciplinair is de opschaling en de rolneming van de calamiteitencoördinator (caco) een belangrijk aandachtspunt.
3.	Terugdringen van het aantal nodeloze meldingen	Bij een automatische alarmering wordt bij daarvoor van te voren bepaalde abonnees eerst de melding geverifieerd door middel van contrabellen. Daarnaast wordt een aantal nevenwerkzaamheden voor het Openbaar brandmeldsysteem uitgevoerd door centralisten. Dit bestaat onder meer uit het acteren op storingen en het behandelen van verzoeken tot testen van een installatie.
4.	De leidinggevende brandweerfunctionaris alarmeren die het snelst ter plekke kan zijn.	In 2017 wordt gestart met het dynamisch alarmeren van piketfunctionarissen.

Wat gaat het kosten?

Programma MELDKAMER	Rekening 2015	begroting 2016	begroting 2017	meerjarenramingen x € 1.000		
				2018	2019	2020
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 886.812	€ 929.111	€ 929.023	€ 929	€ 929	€ 929
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -174.461	€ -148.606	€ -148.606	€ -149	€ -149	€ -149
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 212.684	€ 229.047	€ 231.420	€ 230	€ 230	€ 230
Project Landelijke Meldkamer Organisatie (Incidenteel)	€ -	pm	pm	pm	pm	pm
Geraamde saldo baten en lasten	€ 925.035	€ 1.009.552	€ 1.011.837	€ 1.010	€ 1.010	€ 1.010
Onttrekking reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Storting reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Geraamd resultaat	€ 925.035	€ 1.009.552	€ 1.011.837	€ 1.010	€ 1.010	€ 1.010

4 Formatieplan 2017

Het vastgestelde formatieplan (inclusief de herziening in maart 2015) komt neer op 287,49 fte formatieplaatsen, hierbij is ook rekening gehouden met de besparingsvoorstellen van bijlage 7. Het onderstaande overzicht geeft een beeld van de hoofdindeling en omvang van de hoofdprocessen en ondersteunende diensten in de organisatie. De formatie is inclusief de gezamenlijke bedrijfsvoering Veiligheidsregio/ GGD. De brandweervrijwilligers in IJsselland (circa 800) maken geen deel uit van het formatieplan, de (brandweer)formatie betreft uitsluitend de beroepsbrandweer. Hetgeen onverlet laat, dat ook vrijwilligers een substantieel aandeel leveren in de arbeidsuren van diverse brandweerprocessen.

Formatieplan 2017 (totaal 287,49 fte*)			
Directie	2,00	Team Bestuur, Beleid & Communicatie	12,11
Brandweer (4 clusters / 4 werkprocessen)		Gemeenten (bevolkingszorg)	0,44
Clusters	9,82		
Repressie	20,87	GHOR	8,94
Risicobeheersing	29,84		
Vakbekwaamheid	18,00	Overig (flexibele schil)	8,00
Beheer & Techniek	20,06		
24-uursdienst	81,00	Bedrijfsvoering	
	179,59	Leiding + staf	3,60
		HRM	14,00
Meldkamer (centralisten)	7,60	Financiën	13,80
		ICT	13,50
Veiligheidsbureau	7,91	Facilitaire zaken	16,00
			60,90
*) - alle onderdelen incl. leiding en secretariële ondersteuning)			
- in fte's (1,0 fte = 36,00 uur per week)			

In de begroting wordt volstaan met een weergave op hoofdlijnen van de formatie. Voor de toelichting bij het sturingsprincipe, de inrichtingskeus voor de brandweer met vier clusters en vier hoofdprocessen en de omvang per onderdeel wordt verwezen naar het organisatieplan en het formatieplan, zoals deze eerder werden vastgesteld bij de inrichting van de organisatie.

De inrichting van de bedrijfsvoering (overhead) met 60,9 fte is conform het in december 2013 vastgestelde organisatie- en formatieplan 'eenheid bedrijfsvoering' (inclusief de vastgestelde bezuinigingen en de besparingsvoorstellen).

5 Balans 2017 – 2020

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk is de geprognostiseerde balans tot en met 2020 opgenomen. De meerjarenbalans is een samenstelling van de balansgegevens van Veiligheidsregio IJsselland. Het jaar 2015 heeft als basis gediend en vervolgens is met de beschikbare gegevens een raming gemaakt voor de jaren daaropvolgend. Voor de vergelijkende cijfers was de rekening 2015 nog niet definitief beschikbaar, daarom is 2015 als prognose opgenomen.

BALANS VEILIGHEIDSRGIO IJSSELLAND						
Activa	Prognose 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Meerjarenraming		
				2018	2019	2020
VASTE ACTIVA						
Materiële vaste activa Huisvesting (kazernes)	23.460	10.419	10.123	8.148	7.405	7.177
Overige materiële vaste activa	19.414	22.647	22.966	23.194	22.974	22.627
Totaal vaste activa	42.874	33.066	33.089	31.342	30.379	29.804
VLOTTENDE ACTIVA						
Vorderingen en overlopende activa	883	656	656	656	656	656
Uitzettingen in Rijks schatkist	2.323	0	0	0	0	0
Liquide middelen	100	125	125	125	125	125
Totaal vlottende activa	3.306	781	781	781	781	781
TOTAAL ACTIVA	46.180	33.847	33.870	32.123	31.160	30.585

Passiva	Prognose 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Meerjarenraming		
				2018	2019	2020
EIGEN VERMOGEN						
Algemene reserve	335	1.000	933	866	799	799
Bestemmingsreserve ontwikkeling Veiligheidsregio	444	315	315	315	315	315
Bestemmingsreserve transitie meldkamers	400	450	450	450	450	450
Bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten	378	530	1.131	1.754	2.362	2.998
Bestemmingsreserve vakantiegeld	560	0	0	0	0	0
Nog te bestemmen resultaat boekjaar	2.034	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	4.151	2.295	2.829	3.385	3.926	4.562
VOORZIENINGEN	0	0	0	0	0	0
LANGLOPENDE SCHULDEN	30.921	25.267	24.812	22.509	21.005	19.794
KORTLOPENDE SCHULDEN						
Kasgeldlening financiering materiële activa	8.000	3.500	3.444	3.444	3.444	3.444
Liquide middelen	0	0	0	0	0	0
Schulden en overlopende passiva	3.108	2.785	2.785	2.785	2.785	2.785
Totaal kortlopende schulden	11.108	6.285	6.229	6.229	6.229	6.229
TOTAAL PASSIVA	46.180	33.847	33.870	32.123	31.160	30.585

5.2 Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

Bij de bepaling van de waarderingsgrondslagen van de huisvesting en het brandweermaterieel is uitgegaan van de historische verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving op de materiële vaste activa vindt plaats volgens de lineaire methode met inachtneming van de verwachte levensduur, zoals vastgelegd in een bijlage bij de financiële uitgangspunten. Het grensbedrag waarboven investeringen worden geactiveerd bedraagt € 5.000.

Vlottende activa

De vlottende activa bestaan uit vorderingen, transitoria en liquide middelen. Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

De algemene reserve en de bestemmingsreserves zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Ter financiering van de overname van de boekwaardes van negen brandweerpannen en van het brandweermaterieel van de gemeentes moeten door Veiligheidsregio IJsselland leningen worden aangetrokken. De waardering hiervan is tegen de nominale waarde minus aflossingen.

Kortlopende schulden

De waardering van de kortlopende schulden is tegen de nominale waarde.

5.3 Toelichting activa

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa huisvesting

Circa 30% (in 2016: 32%) van de materiële vaste activa wordt gevormd door de huisvesting. Hierbij gaat het nog om zeven brandweerpannen, die tijdelijk in eigendom zijn genomen om de btw-herziening van enkele miljoenen euro's te voorkomen. Door de verkoop van de kazernes zit hier een afloop in.

Materiële vaste activa brandweermaterieel

De materiële vaste activa bestaat uit de overgenomen boekwaarde zoals was opgenomen in de activa van de elf gemeenten (staat C) plus oude veiligheidsregio en de boekwaarde van de bedrijfsvoering activa van de GGD. De totale omvang van al het (brandweer)materieel bedraagt ultimo 2017 € 23 miljoen. In bijlage 2 is het meerjarig verloop van de materiële vaste activa

weergegeven. Voornoemde bijlage is gebaseerd op gedetailleerde specificaties, die bij team Financiën ter beschikking zijn.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

Hierbij gaat het om vorderingen op publiek- en privaatrechtelijke lichamen, vooruitbetaalde bedragen en overige vorderingen. Het ultimo 2017 in de meerjarenbalans opgenomen bedrag van 638.000 euro is gebaseerd op het gemiddelde van de historische gegevens van de laatste jaren. Voor de jaren na 2017 wordt ervan uitgegaan, dat de omvang hiervan ongewijzigd zal blijven.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen vormt de sluitpost van de geprognostiseerde balans. Het betreft de optelsom van het ultimo 2017 verwachte tegoed op de bankrekening en het op dat tijdstip in de organisatie aanwezige kasgeld.

5.4 Toelichting passiva

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

Voor de organisatie heeft het eigen vermogen enerzijds een ‘financieringsfunctie’ van de materiële vaste activa en anderzijds een ‘bufferfunctie’ voor incidentele tekorten en bedrijfsrisico’s. De algemene reserve is het deel van het vermogen, waarop geen specifiek door het algemeen bestuur aangegeven bestemming rust. Na vaststelling van de jaarrekening 2015 van Veiligheidsregio IJsselland is de omvang van de algemene reserve € 335.000. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2015 wordt voorgesteld om dit aan te vullen tot € 1 miljoen (plafond), hiermee wordt voldaan aan de opmerking van diverse gemeenten dat het weerstandsvermogen te laag is. Verder wordt voorgesteld de incidentele compensatie van 67.360 euro van Steenwijkerland en Staphorst via een onttrekking uit de algemene reserve te doen. Voor een toelichting op de uitgangspunten voor de bepaling van de omvang van de algemene reserve wordt verwezen naar de paragraaf risico’s en weerstandsvermogen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd om aan reeds aangegane en toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Het totaal van de bestemmingsreserves per 31 december 2017 zal naar verwachting € 1,9 miljoen bedragen.

Voor de bestemmingsreserve ‘Ontwikkeling veiligheidsregio’ is uitgegaan van de verwachte stand per 31 december 2015. Rekening houdende met alle onttrekkingen, die zijn vermeld in de begroting of wijzigingen over 2016, resulteert dit in een reserve van € 315.000 op 31 december 2017.

Eind 2012 is van het Rijk een incidentele bijdrage ontvangen van € 400.000. Hiervan is door het algemeen bestuur besloten dat deze middelen worden ingezet ter dekking van de kosten die de transitie van de meldkamers met zich meebrengt. In de begroting is dit vertaald door hiervoor een afzonderlijke 'bestemmingsreserve transitie meldkamers' te benoemen. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2015 wordt voorgesteld om € 50.000 extra te storten in deze reserve, waarmee het totaal op € 450.000 zal komen. Hoe dit in verhouding staat tot de in de toekomst daadwerkelijke frictiekosten is op dit moment nog niet bekend en vormt hiermee een risico. Aangezien het tijdstip en de wijze waarop voornoemd bedrag besteed wordt nog onbekend is, is dit bedrag meerjarig tot en met 2020 als reservering blijven staan.

Met ingang van 2014 is een egalisatiereserve gevormd voor de kapitaallasten. In de begroting (en dus ook in de gemeentelijke bijdrage) wordt rekening gehouden met de gemiddelde kapitaallasten. De werkelijke kapitaallasten fluctueren echter jaarlijks. Deze jaarlijkse fluctuaties worden gedempt via deze egalisatiereserve. Het saldo van deze reserve loopt de komende jaren eerst op, maar neemt op termijn weer af. Ultimo 2017 is de geraamde 'bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten' 1,1 miljoen euro.

In 2015 is een reserve vakantiegeld ingesteld. Deze reserve is ontstaan door invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB). Het IKB betekent dat uiterlijk 2017 wordt overgegaan op een systeem, waarbij werknemers zelf bepalen op welke momenten ze hun gerealiseerde vakantiegeld en vergelijkbare vergoedingen krijgen uitgekeerd in een kalenderjaar. Deze uitkering moet altijd tijdens het kalenderjaar plaatsvinden. Dit heeft gevolgen voor de zeven maanden vakantiegeld die dan nog staat over 2016, die normaalgesproken in mei 2017 zou worden uitbetaald. Door het IKB vindt er incidenteel een extra last plaats van zeven maanden vakantiegeld. Besloten is om voor deze kosten een reserve in te stellen. Wij schatten in dat de reservering vakantiegeld circa € 560.000 bedraagt. De uitbetaling vindt plaats in 2017. Daarna vervalt deze reserve dus weer.

Langlopende schulden

De overname/ investeringen van het (brandweer)materieel maakt het voor Veiligheidsregio IJsselland noodzakelijk leningen af te sluiten.

Een gedeelte (3,4 miljoen euro) kan tijdelijk volgens de geldende kasgeldlimiet worden gefinancierd met kortlopende leningen. Voor het resterende deel zullen langlopende leningen moeten worden afgesloten. Om te voldoen aan de regels omtrent de kasgeldlimiet hebben wij in 2015 en 2016 langlopende leningen afgesloten (totaal € 12 miljoen). Bij het aantrekken is met de kasgeldlimiet en de renterisiconorm rekening gehouden.

Voor de tijdelijke overname van de negen brandweerkazernes is per 1 januari 2014 in totaal € 28,9 miljoen geleend van de betreffende gemeenten. Bij het aantrekken van deze leningen voor de huisvesting is de looptijd van de lening per kazerne afgestemd op de resterende herzieningstermijn (herzieningstermijn is maximaal tien jaar). In de meerjarenraming is rekening gehouden met de aflossing van deze leningen. Eind 2017 wordt er nog een bedrag van € 10,3 miljoen geleend bij gemeenten.

Kortlopende schulden

Zoals hiervoor bij langlopende schulden is vermeld, wordt overeenkomstig de kasgeldlimiet, een deel van de materiële vaste activa gefinancierd met kortlopende leningen (€ 3,4 miljoen). In deze meerjarenbalans is ervan uitgegaan dat deze kortlopende financiering in de komende jaren tot en met 2020 ongewijzigd blijft. Daarnaast zijn er overige kortlopende schulden. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan verschuldigde bedragen aan crediteuren, transitoria en overige overlopende posten, die zich per balansdatum voordoen. Deze laatste categorie kortlopende schulden zijn bepaald op basis van het gemiddelde van de laatste jaren.

6 Paragraaf risico's en weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van Veiligheidsregio IJsselland bestaat uit de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's, waarvoor geen maatregelen in de vorm van voorzieningen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van Veiligheidsregio IJsselland.

Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden waarover Veiligheidsregio IJsselland beschikt om niet geraamde kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van het takenpakket. In deze paragraaf gaan wij in op de risico's en de beschikbare en gewenste weerstandscapaciteit.

6.1 Risico's en onzekerheden

Risicoanalyse

Door maar een beperkt aantal van de elf aangesloten gemeenten en de voormalige veiligheidsregio is een financiële risicoanalyse uitgevoerd. In de beschikbare risicoanalyses zijn geen noemenswaardige risico's beschreven voor de brandweer c.q. veiligheidsregio. Daarom is het niet mogelijk om voor de begroting 2017 de risico's te kwantificeren. In de loop van 2016 gaan wij risicomangementment oppakken en systematisch een risicoanalyse uitvoeren.

Hieronder beschrijven we enkele risico's die op dit moment aan de orde zijn.

Vorming Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO)

De oorspronkelijke standpunten van de minister zijn met de heroriëntatie als gevolg van de gateway review komen te vervallen. Hierdoor is er onduidelijkheid over de mogelijke financiële consequenties die de koerswijziging met zich mee zal brengen.

Voor Veiligheidsregio IJsselland brengt dit in de komende jaren inhoudelijke, financiële en personele vraagstukken mee in verband met:

- de samenwerking met de projectorganisatie (LMO);
- een financieel overdrachtsdocument, een businesscase per nieuwe meldkamerlocatie, een overeenkomst per nieuwe meldkamerlocatie;
- het oplossen van eventuele financiële consequenties voor de veiligheidsregio;
- de positie en rechtspositie van de medewerkers van de meldkamer brandweer;
- de vraag of een regionale opschalingsruimte in IJsselland nodig is. Het transitieakkoord bevat afspraken daarover voor regio's zonder eigen meldkamer;
- de vraag welke voorzieningen nodig zijn voor de brandweer indien de LMO bepaalde diensten niet meer gaat leveren of in verband met landelijke standaardisering in de LMO.

Regionaal brandmeldsysteem

Bij de samenvoeging van de meldkamers moet gekozen worden voor samenwerking op het gebied van het openbaar meldsysteem (OMS). Een gevolg van samenwerking kan zijn dat Veiligheidsregio IJsselland moet overschakelen op een ander systeem van OMS-aanmeldingen met de daaruit voortvloeiende kosten.

Landelijke bezuinigingen

De economische recessie heeft ook zijn weerslag op de gemeenten en dus op de veiligheidsregio. In het afgelopen jaar heeft het kabinet al substantieel bezuinigd en de verwachting is dat het einde nog niet in zicht is. Deerschikking van rijksbeleid gaat in de huidige situatie veelal gepaard met onvoldoende herschikking van middelen. Het is niet uit te sluiten dat de veiligheidsregio de komende jaren weer met aanvullende bezuinigingen wordt geconfronteerd.

Financiële effecten besluiten Veiligheidsberaad

De voorzitters van de veiligheidsregio's hebben zitting in het Veiligheidsberaad. In het Veiligheidsberaad worden op landelijk niveau afspraken gemaakt, die financiële consequenties kunnen hebben voor de veiligheidsregio's. De laatste jaren is het verschillende keren voorgekomen dat er financiële claims komen gedurende het begrotingsjaar of op een moment dat de begroting voor het komend jaar al in een vergevorderd stadium is. Vanwege deze tussentijdse, niet geraamde financiële effecten is dit punt als risico opgevoerd.

Stijging ABP pensioenpremie

Door het ABP is aangegeven dat de premie per 1 april 2016 met 1% zal worden verhoogd. Voor de financiële gevolgen hiervan is binnen de begroting 2016 geen ruimte en zal eventueel als knelpunt in de tussentijdse bestuursrapportages in 2016 worden benoemd. Voor de begroting 2017 is 0,5% indexering beschikbaar voor ontwikkeling van sociale lasten waarvan de ABP-premie onderdeel uitmaakt. Op dit moment kan niet worden bepaald of de indexeringsruimte 2017 voldoende is om de financiële gevolgen van de premiestijging te dekken.

6.2 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van Veiligheidsregio IJsselland bestaat uit de (bestemming)reserves voor zover daar vrij over kan worden beschikt en de post onvoorzien. De algemene reserve behoort tot de weerstandscapaciteit van Veiligheidsregio IJsselland. De stand van de algemene reserve per 1 januari 2016 bedraagt € 335.000.

Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat wordt voorgesteld om deze reserve aan te vullen tot € 1 miljoen (het plafond). In de begroting is een post voor incidentele onvoorziene uitgaven opgenomen. Bij het traject van de efficiencyvoordelen is voorgesteld deze post in te leveren en eventuele onvoorziene uitgaven binnen de beschikbare budgetten op te vangen. In totaal bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit in 2017 € 1.000.000. Voorgesteld wordt om Steenwijkerland en Staphorst voor drie jaar incidenteel voor € 67.360 te compenseren uit deze algemene reserve.

Er is geen algemene norm te stellen voor een algemene eenduidige relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Aangezien de risico's niet altijd kwantificeerbaar zijn, is het lastig een minimumnorm voor de noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit te bepalen. In het verleden is dit aspect door de veiligheidsregio wel onderzocht. De conclusie uit het onderzoek was dat geen oordeel kon worden gegeven over de benodigde omvang van het weerstandsvermogen. Wel kan nu worden geconcludeerd dat de risico's die destijds zijn geschetst structurele financiële gevolgen kunnen hebben, terwijl de beschikbare weerstandscapaciteit alleen uit incidentele middelen bestaat. Dit betekent dat bij een calamiteit met een structureel financieel effect de financiële gevolgen slechts voor een beperkte periode kunnen worden gedekt. In die periode zal een structurele oplossing moeten worden gevonden.

De weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen dienen idealiter zodanig van omvang te zijn dat Veiligheidsregio IJsselland over voldoende middelen en mogelijkheden beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken zonder dat dit:

- ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken;
- dwingt tot compensatie door deelnemende gemeenten;
- en/of dwingt tot bezuinigingen die een negatieve invloed hebben op het dienstverleningsniveau van Veiligheidsregio IJsselland.

Als richtlijn voor de omvang van de algemene reserve wordt een percentage van 2,5% van de totale begrote lasten voor Veiligheidsregio IJsselland gehanteerd (€ 1.000.000) met een ondergrens van 1% (€ 400.000). Dit percentage is afgeleid van percentages gehanteerd door andere veiligheidsregio's en gemeenten in Nederland.

In 2016 wordt risicomanagement ingevoerd en bekeken of het aanwezige weerstandsvermogen toereikend is. Wij schatten in dat het weerstandsvermogen voor 2017 voldoende is om de risico's af te dekken.

Financiële kengetallen

In 2014 heeft een adviescommissie, een rapport uitgebracht over de vernieuwing van het BBV. Uit dit rapport kwam naar voren dat er diverse ontwikkelingen zijn die vragen om vernieuwing van regels met betrekking tot de begroting en verantwoording van openbare lichamen. Het ministerie van BZK onderschreef deze signalen en oplossingsrichting. De adviezen van de commissie vormden de aanleiding voor wijziging van het BBV. Eén van de wijzigingen betreft het verplicht opnemen van een uniforme basisset financiële kengetallen door gemeenten en provincies en gemeenschappelijke regelingen. Hieronder een overzicht van de kengetallen, die voor Veiligheidsregio IJsselland van toepassing zijn.

Kengetallen 2017	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Netto schuldquote	89%	72%	72%
Solvabiliteitsratio	9%	7%	8%
Structurele exploitatieruimte	-1%	0%	-1%

Netto schuldquote

Het kengetal netto schuldquote ook wel bekend als de netto-schuld als aandeel van de inkomsten, zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. De netto schuldquote geeft aan of de gemeenschappelijke regeling investeringsruimte heeft of juist op zijn tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de VNG- uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (100%) dit als voldoende kan worden bestempeld, dit is met 72% het geval bij Veiligheidsregio IJsselland.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe gezonder de gemeenschappelijke regeling. Wanneer wij het solvabiliteitspercentage afzetten tegen vergelijkbare veiligheidsregio's kan worden gesteld dat Veiligheidsregio IJsselland met 8% een laag solvabiliteitspercentage heeft. Hierbij merken wij op dat de mogelijke resultaatbestemming 2015 is meegenomen in het solvabiliteitspercentage voor 2017. Mocht hier een andere keuze worden gemaakt, kan het percentage nog verslechteren. Wat de benodigde solvabiliteit is, is afhankelijk van het risicoprofiel van de organisatie. Welke risico's loopt Veiligheidsregio IJsselland zelf en welke risico's zijn verlegd naar de gemeenten. Dit zullen wij in de loop van 2016 meenemen wanneer wij bezig gaan met risicomanagement.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdrage en BDuR-uitkering. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Het percentage voor Veiligheidsregio IJsselland ligt iets onder 0%, want de structurele lasten worden voor een klein deel gedekt door incidentele bijdrage (maatwerkafpraak gemeente Olst-Wijhe). Voor een mogelijke structurele tegenvaller in de toekomst zullen wij de deelnemende gemeente een voorstel doen hoe deze financieel te dekken.

7 Paragraaf bedrijfsvoering

Beleidskader

In 2017 zijn de drie eerste opbouwjaren van de eenheid Bedrijfsvoering voor Veiligheidsregio IJsselland en GGD achter de rug. De jaren, die nodig waren om beide organisaties op een stabiele manier te ondersteunen. Na de fase van stabilisering volgt de fase waarin de eenheid Bedrijfsvoering steeds beter in staat is om antwoord te bieden op nieuwe ontwikkelingen en dus te groeien van een uitvoeringsgerichte naar een ontwikkelingsgerichte ondersteuning.

In de dienstverleningsovereenkomst (DVO) zijn de taken en verantwoordelijkheden van de eenheid Bedrijfsvoering vastgelegd, en is de kwaliteit van de dienstverlening gedefinieerd. Deze zijn ook van toepassing op de veiligheidsregio.

Wat willen we bereiken?

1. *In 2017 is het de ambitie om door te groeien naar een volwassen organisatieonderdeel.*
Dit betekent dat, na het op orde brengen van het fundament, de basisrollen en systemen, de uitvoering van het werk en de doorontwikkeling gaan plaatsvinden naar meer planmatig werken. Planmatig werken is erop gericht om het werk dusdanig te organiseren dat de resultaten worden gehaald binnen de gestelde tijd en met aanwezige middelen. Dit vereist ook dat we werkwijzen regelmatig evalueren en waar nodig bijstellen. Blijvend ontwikkelen, 'lerende organisatie', en het 'in control zijn' vormen hierbij belangrijke kernbegrippen.
2. *'Slim organiseren' door gebruik te maken van c.q. aan te sluiten bij de reeds opgebouwde capaciteiten en ervaringen.*
Een compacte, flexibele en procesgestuurde eenheid die transparant is, gericht samenwerking zoekt binnen en buiten de organisatie en het management ontzorgt op de bekende PIOFACH-taken en ondersteunt bij de juiste informatievoorziening. Niet voorop loopt als het gaat om ontwikkeling en innovatie, maar deze wel op de voet volgt en waar nodig integreert in het werk.
3. *Wisselwerking tussen management en bedrijfsvoering.*
Het succes van de eenheid staat of valt met deze wisselwerking. De ontwikkeling van de eenheid vraagt inzet van beide partijen, waarbij heldere afspraken, het nakomen van deze afspraken, het managen van verwachtingen én het elkaar aanspreken op afspraken essentiële elementen vormen en bijzondere aandacht verdienen als het gaat om onze 'cultuur'.
4. *Gezamenlijk gedeeld vertrouwen.*
Vanuit een gedeeld vertrouwen zal gezamenlijk verder moeten worden gewerkt aan de opbouw van de eenheid door regelmatig af te stemmen, en blijvend te streven naar verbetering.

Financieel kader

Het beschikbare financieel kader voor de eenheid Bedrijfsvoering is gebaseerd op de beschikbare middelen uit de oorspronkelijke begrotingen van Veiligheidsregio IJsselland en GGD. Voor de taken waarbij sprake is van samenwerking met betrekking tot de bedrijfsvoering tussen GGD en veiligheidsregio, is een overeenkomst 'kosten voor gemene rekening' gesloten. Kern van de 'gemene

rekening' is dat geen BTW verrekend hoeft te worden en dat de financiële risico's, op basis van de gehanteerde verdeelsleutel, gedeeld worden over de deelnemende partijen. De verdeelsleutel tussen veiligheidsregio en GGD is bij aanvang van de regionalisering vastgesteld op 56 om 44 procent. Aanpassing van deze verdeelsleutel is niet wenselijk, want dit leidt tot een belastingheffing.

Bij de herziening van het formatieplan voor bedrijfsvoering, is voorzien dat na de opbouwfase sprake kan zijn van een reductie in de formatie. In 2017 wordt de formatie van de eenheid Bedrijfsvoering gereduceerd. Binnen de gemene rekening levert dit een voordeel op van € 134.000, Voor de veiligheidsregio betekent dit een structurele voordeel van € 75.000. Dit voordeel is meegenomen in het traject efficiencyvoordelen.

De kosten van bedrijfsvoering maken onderdeel uit van de indirecte kosten per programma.

8 Paragraaf verbonden partijen

In deze paragraaf geven wij inzicht in ‘derde rechtspersonen’ waarmee Veiligheidsregio IJsselland een bestuurlijke en financiële band heeft. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang bedoelen we een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang bedoelen wij dat Veiligheidsregio IJsselland middelen ter beschikking heeft gesteld en die zal verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op Veiligheidsregio IJsselland kunnen worden verhaald. Van een financieel belang is ook sprake als Veiligheidsregio IJsselland bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (Stichting BOGO)

Doelstelling

Het bevorderen van de opleiding, oefening en training van brandweermedewerkers. Hieronder vallen geen commerciële en marktgerichte activiteiten. Stichting BOGO is gevestigd te Zwolle.

Bestuurlijk en financieel belang

Het algemeen bestuur van de stichting bestaat uit zestien leden. Het stichtingsbestuur benoemt de bestuursleden. Veiligheidsregio IJsselland heeft twee leden in het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit zes leden van het algemeen bestuur. Na liquidatie van de stichting komt het aanwezig batig saldo ter beschikking van de deelnemende samenwerkingsverbanden.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de twee leden in het algemeen bestuur en de bestuurlijke afvaardiging in het dagelijks bestuur.

Meldkamer Oost Nederland

Doelstelling

Het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland heeft volgens artikel 35 van de Wet veiligheidsregio's de beschikking over een gemeenschappelijke meldkamer, die is ingesteld en in stand wordt gehouden door het bestuur voor de brandweertaak, de geneeskundige hulpverlening, het ambulancevervoer en de politietaak. Met dien verstande dat de nationale politie zorg draagt voor het in stand houden van de meldkamer politie, als onderdeel van de meldkamer en de vergunninghouder van de ambulancezorg voor de ambulancezorg.

Per 1 oktober 2010 is de gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland van kracht. De meldkamer is gevestigd in Apeldoorn en het bestuur van de gemeenschappelijke regeling is gevestigd in Zwolle.

Bestuurlijk en financieel belang

Het bestuur van Veiligheidsregio IJsselland is verantwoordelijk voor de multidisciplinaire meldkamer en de alarmcentrale van de brandweer. Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland voert het beheer van de meldkamerfaciliteiten. De kosten voor de exploitatie worden op basis van een begroting (en nacalculatie) gedeclareerd bij Veiligheidsregio IJsselland.

Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering

Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de leden in het bestuur.

9 Paragraaf financiering

9.1 Inleiding

De Wet financiering decentrale overheden (FIDO) bepaalt dat een financieringsparagraaf in de begroting wordt opgenomen. Ook is vastgelegd welke informatie de financieringsparagraaf dient te bevatten. Dit zijn de:

- kasgeldlimiet;
- renterisiconorm;
- liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte;
- rentevisie;
- rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

9.2 Treasurystatuut

Veiligheidsregio IJsselland heeft in december 2013 een treasurystatuut vastgelegd. In dit treasurystatuut is een aantal zaken gedetailleerd uitgewerkt voor (rente)risicobeheer, koersrisicobeheer en kredietrisicobeheer. Hiervoor is een door gemeenten en andere veiligheidsregio's gehanteerd format gebruikt. Enkele belangrijke zaken die zijn vastgelegd betreffen: het gebruik van derivaten die niet meer zijn toegestaan, de verantwoordelijkheden en de bevoegdheden van de verschillende functies.

Het kabinet heeft besloten dat alle decentrale overheden vanaf 1 januari 2014 gaan schatkistbankieren, waaronder ook de gemeenschappelijke regelingen. Dit geldt ook voor de veiligheidsregio.

9.3 Berekening kasgeldlimiet en bepaling financieringspositie 2017

De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt 8,2%. Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld (korter dan 1 jaar). Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. Daarom wordt de kasgeldlimiet gekoppeld aan het begrotingstotaal, dat wil zeggen de totale lasten van de begroting inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen. In de praktijk is dat de begroting zoals die naar de toezichthouder wordt gezonden. Als, naar het oordeel van de toezichthouder, de begroting doelbewust is opgeblazen, dan kan de toezichthouder maatregelen nemen om het totaal te corrigeren.

De kasgeldlimiet voor Veiligheidsregio IJsselland bedraagt $0,082 * € 42 \text{ miljoen} = € 3,44 \text{ miljoen}$. Tot aan deze limiet kan kort (looptijd < 1 jaar) worden geleend.

De informatie over de kasgeldlimiet staat in de begroting en het jaarverslag. De verplichte kwartaalopgaven komen daarmee te vervallen. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages van belang om overschrijdingen tijdig te signaleren. Als meer dan twee

achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder (provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld. Er wordt dan een plan opgesteld, waarin staat hoe in de toekomst aan de kasgeldlimiet voldaan wordt.

9.4 Renterisiconorm

Door berekening van de renterisiconorm verkrijgen wij inzicht in de omvang van de schuld waarover in enig jaar renterisico's worden gelopen. De renterisiconorm is gebaseerd op het begrotingstotaal.

Het Rijk heeft regels gesteld hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal dienen te beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (FIDO). Hoeveel geld gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen mogen lenen (herfinancieren), is afhankelijk van de hoogte van de begroting. De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld geleend mag worden voor een periode van maximaal één jaar. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend (herfinanciering) mag worden voor een periode langer dan één jaar.

Door de samenhang tussen beide normen, zijn gemeenten en gemeentelijke samenwerkingsverbanden gedwongen naar een evenwichtige opbouw van hun leningenportefeuille te zoeken. De doelstelling achter deze renterisiconorm is dat we de leningenportefeuille zo moeten spreiden, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. Om dat te kunnen realiseren, stellen wij een goede meerjarige liquiditeitsprognose op en actualiseren wij deze periodiek.

De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. De jaarlijkse aflossing mag maximaal 20% van het begrotingstotaal zijn. Voor Veiligheidsregio IJsselland gaat het om € 8,4 miljoen. Praktisch betekent dit dat de veiligheidsregio veel vrijheid heeft in het aantrekken van leningen met een looptijd langer dan één jaar en dat wij langlopende leningen moeten splitsen in verschillende looptijden.

9.5 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

Door de toename van materieel en kapitaalgoederen en de tijdelijke overname van een deel van de jonge brandweerkazernes en -posten heeft de nieuwe Veiligheidsregio IJsselland een financieringsbehoefte. Dit leidt tot omvangrijke uitgaande kasstromen waardoor het aantrekken van leningen noodzakelijk was en is.

Voor de tijdelijke overname van de brandweerkazernes is per 1 januari 2014 in totaal € 28,9 miljoen geleend van verschillende gemeenten. Bij het aantrekken van deze leningen voor de huisvesting is de looptijd van de lening per gebouw aangesloten op de resterende herzieningstermijn (herzieningstermijn is maximaal tien jaar).

Eind 2015 is de kazerne in Kampen weer overgedragen aan de gemeente. Hiermee komt de langlopende lening van € 3,7 miljoen (stand per 31-12-2015) vervallen. Eind 2016 wordt de kazerne Marsweg te Zwolle weer overgedragen aan de gemeente. Hiermee komt de langlopende lening van € 12,9 miljoen (stand per 31-12-2016) te vervallen.

Voor investering in het materieel is in 2015 en begin 2016 een langlopende lening aangetrokken. In 2015 is € 7 miljoen aangetrokken voor 20 jaar tegen 1,05% en in 2016 € 5 miljoen voor twintig jaar tegen 1,65%. Wij denken in 2017 nog een langlopende lening (+/- € 5 miljoen) aan te moeten trekken. Bij het aantrekken wordt met de kasgeldlimiet en de renterisiconorm rekening gehouden. De organisatie probeert zoveel mogelijk met kort geld te financieren. Door adequaat de renteontwikkelingen te blijven volgen kan optimaal gebruik worden gemaakt van de huidige lage rentepercentages.

9.6 Rentevisie

Ook in de begroting 2017 gaan wij uit van 4% rente voor bestaand en nieuw aan te trekken materieel en 3,5% voor het tijdelijk overnemen van een aantal gebouwen. Wanneer tegen lagere percentages leningen aangetrokken kunnen worden dan begroot, zal dit tot lagere rentelasten leiden voor Veiligheidsregio IJsselland.

In het traject van de efficiencyvoordelen zijn de structurele rentevoordelen van € 340.000, naar aanleiding van de afgesloten langlopende leningen (20 jaar) tegen een lager rentepercentage, meegenomen. Voor de incidentele voordelen, als deze zich voordoen, worden via de tussentijdse bestuursrapportages voorstellen gedaan over de verwerking van deze voordelen.

Over de reserves en voorzieningen wordt geen rente berekend. Voor het meerjarenperspectief hanteren we ook de rentepercentages van 3,5% en 4%.

9.7 Rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

De opbrengst uit de financieringsfunctie is de creditrente in rekeningcourant (schatkistbankieren). Op begrotingsbasis beschouwen we de ontvangen rente (geringe) als incidentele inkomsten.

9.8 Financieringsportefeuille

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is de gehele leningenportefeuille nog niet bekend. Voor het tijdelijk overnemen van gebouwen is de financiering aangetrokken via de betreffende gemeenten en is de lening gelijk aan de boekwaarde van de kazerne. In 2015 en 2016 zijn twee langlopende leningen aangetrokken (totaal € 12 miljoen voor 20 jaren). Voor de financiering van de vervangingsinvesteringen verwachten wij begin 2017 nog een langlopende lening (maximaal € 5 miljoen) aan te trekken.

10 Paragraaf bezuinigingen & efficiency- en schaalvoordelen

In 2013 is het financieel kader van de nieuwe veiligheidsregio (na regionalisering van de gemeentelijke brandweer) bepaald. Bij de bestuurlijke afronding hiervan is besloten dat de nieuwe organisatie zelf de nadelige effecten van de btw-compensatie en de kosten van uitvoering van het sociaal plan op diende te vangen. Daarnaast is besloten om vanaf 2015 aanvullend een taakstelling op te nemen. Deze aanvullende taakstelling van € 330.000 per jaar leidt tot een verlaging van de gemeentelijke bijdragen aan de veiligheidsregio.

Omvang taakstelling	2017	2018	2019	2020	2024
a. nadelig BTW-effect	273.000	348.000	423.000	498.000	798.000
b. effecten (aflopend) sociaal plan	70.000	60.000	50.000	40.000	0
c. extra taakstelling	330.000	330.000	330.000	330.000	330.000
totaal	673.000	738.000	803.000	868.000	1.128.000

In het meerjarenbeeld loopt de in te vullen taakstelling nog met € 260.000 op van € 868.000 in 2020 naar € 1.128.000 in 2024 (vanwege een nog oplopend btw-nadeel met 4 jaar x € 75.000 = € 300.000 met daartegenover een geraamde afloop van de extra kosten van het sociaal plan met 4 jaar x - € 10.000 = - € 40.000).

In de vergadering van het algemeen bestuur van december 2014 is vastgesteld op welke manier aan deze taakstelling wordt voldaan. Deze bezuinigingen, die met name gericht zijn op efficiencyverbetering, zijn opgenomen in bijlage 6. Het dienstverleningsniveau van de veiligheidsregio blijft in stand na deze bezuinigingen. Het totaal aan vastgestelde bezuinigingen is hoger dan de taakstelling. Hieronder is dit in een overzicht weergegeven.

	2017	2018	2019	2020
Bezuinigingstaakstelling	€ 673.000	€ 738.000	€ 803.000	€ 868.000
Bezuinigingsvoorstellen	€ 811.000	€ 836.000	€ 836.000	€ 868.000
Verschil	€ -138.000	€ -98.000	€ -33.000	€ 0

Dit zijn incidentele voordelen voor het desbetreffende jaar. Het voordeel van 2017 is ingezet bij het traject van de efficiencyvoordelen. Voor 2018 en 2019 zullen wij dit meenemen in de tussentijdse rapportages.

Efficiency- en schaalvoordelen

Naast de herijking van de verdeelsystematiek is parallel binnen Veiligheidsregio IJsselland ook een analyse gemaakt van mogelijke structurele efficiency- en schaalvoordelen en besparingen op basis van de jaarrekeningen 2014 en 2015, conform bestuurlijke afspraak.

In totaal is een bedrag van € 1,1 miljoen aan besparingen door de veiligheidsregio in beeld gebracht, zie bijlage 7. De verlaging van de Brede Doeluitkering moet worden opgevangen, daardoor blijft er afgerond netto een bedrag aan besparingen over van 1 miljoen euro. Dit betreft een afgerond bedrag. In de jaren 2017, 2018 en 2020 is het bedrag aan besparingen lager, maar dit kan naar verwachting worden aangevuld met incidentele voordelen. De voorgestelde besparingen kunnen dan met ingang van 2017 volledig worden ingeboekt. Voor de realisatie van deze besparingen is geen overgangstermijn nodig.

De besparingsvoorstellen betreffen vooral schaal- en efficiëntievoordelen. De voorstellen grijpen niet diep in op het dienstverleningsniveau en de vrijwilligersorganisatie binnen de veiligheidsregio.

De gevolgen van deze besparingen zijn verwerkt in de gemeentelijke bijdrage in deze begroting, zoals in bijlage 5 is te zien.

Bezuinigingen voormalige gemeentelijke brandweerbegrotingen

In het kader van de bezuinigingen is het voor een volledig beeld goed om op deze plaats even terug te blikken op twee aspecten die bij de afronding van de financiële nulmeting en het financieel kader eveneens aandacht verdienen. Dit schept een totaal beeld van de efficiëncyslagen die er al zijn gemaakt.

1. Al verwerkte bezuinigingen bij de elf brandweerkorpsen in de begrotingen 2012 en 2013.

a. Bezuinigingen in brandweerbegroting 2012	€ 700.000
b. Geplande bezuinigingen brandweer 2013 e.v.	€ 850.000
Totaal ingevulde/geplande bezuinigingen op brandweertaak door gemeenten voor 1-1-2014 *)	€ 1.550.000

*) leidt tot een lager instapbudget voor gemeenten

2. Afspraken financiële nulmeting omtrent inrichting nieuwe organisatie

a. Versoering inrichting overhead VRIJ t.o.v. toegerekende overhead gemeenten aan brandweer	€ 775.000
b. Zichtbaar maken opbrengst restwaarde brandweervoertuigen	€ 85.000
Totaal afspraken inrichtingskader (lastenverlaging t.o.v. situatie met 11 korpsen) *)	€ 860.000

*) verwerkt in meerjarenbegroting 2014-2017, leidt tot lagere bijdrage t.o.v. situatie voor 1-1-2014

Resumerend

Samenvattend een totaalbeeld van gerealiseerde en geplande kostenverlaging op het brandweerbudget met ± € 4,5 miljoen. Dit bedrag komt neer op kostenreductie van 13% van de gemeentelijke bijdragen.

Bijlage 1 Technische uitgangspunten begroting

Bij het opstellen van de begroting 2017 worden financieel technische uitgangspunten gehanteerd voor het indexeren van prijzen en lonen. In de vergadering van het algemeen bestuur van 18 februari 2015 is, tijdens de behandeling van de technische uitgangspunten voor de begroting 2016, toegezegd de uitgangspunten inzake indexering van lonen en prijzen voor de toekomstige begrotingen van Veiligheidsregio en GGD IJsselland opnieuw te bezien, omdat de gehanteerde percentages volgens enkele bestuurders als hoog werden ingeschat. Conform bestuurlijke toezegging wordt dit meegenomen bij de besluitvorming van de herijking financiële verdeelsystematiek.

Voor de begroting 2017 wordt gekozen om uit te gaan van de cijfers in de septembercircularis van het gemeentefonds, dit in afstemming met de financieel adviseurs van de gemeenten. Er wordt voor de septembercircularis gekozen, omdat het voor de veiligheidsregio de laatste bekende informatie is en er wordt een meerjarige doorkijk gemaakt. Een andere optie is de decemberraming CPB. Hierin worden de meest actuele ramingen gepresenteerd voor het eerstvolgende jaar, de decemberraming 2015 gaat dus maar tot het jaar 2016. Er wordt geen meerjarige inschatting gemaakt in de decemberraming. De raming voor het eerstvolgende jaar kan dan als uitgangspunt genomen worden voor de begroting 2017, maar is een andere methodiek. Het is meer gebaseerd op de feitelijke ontwikkelingen en de septembercircularis is een econometrisch model.

Diensten van derden en materiële kosten (bestaand beleid)

Voor de prijzen betekent dit een stijging van 0,50% ten opzichte van het jaar 2016. In onderstaande tabel is te zien dat in de begroting van Veiligheidsregio IJsselland nog 0,05% structurele ruimte zit (nacalculatie). Voorgesteld wordt deze structurele ruimte in mindering te brengen op de stijging van 0,50% zoals in de septembercircularis 2015 is gehanteerd. Voor 2017 zullen de prijzen dan met 0,45% stijgen (0,50% -/- 0,05%). Hetzelfde percentage wordt ook gehanteerd voor de inkomsten.

Begroting	Begroot	Werkelijk	Ruimte
2015	0,75%	0,70%*	0,05%
2016	1,25%	nnb	nnb

* Op basis van de decemberraming van het centraal planbureau (prijsindex BBP)

Personeelslasten (bestaand beleid)

Voor de lonen betekent dit een stijging van 1,9%. Deze raming betreft het jaar 2016 en deze wordt voor het jaar 2017 geëxtrapoleerd.

Nieuw beleid

Effecten van beleidsintensiveringen en/of nieuw beleid worden opgevangen binnen het bestaande financiële kader. De gemeentelijke bijdrage aan de veiligheidsregio neemt hiervoor niet toe.

Bezuinigingsopdracht

In de AB vergadering van december 2014 zijn de bezuinigingsvoorstellen voorgesteld. De taakstelling voor 2017 bedraagt € 673.000, zie bijlage 6. In de primitieve begroting 2017 zijn de vastgestelde bezuinigingsvoorstellen van 2017 verwerkt.

Bijlage 2 Materiële vaste activa

MATERIËLE VASTE ACTIVA VEILIGHEIDSREGIO IJSSELLAND						
bedragen x € 1.000						
Onderdeel	Prognose 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Meerjarenraming		
				2018	2019	2020
Boekwaarde beginstand						
Veiligheidsregio HUISVESTING (kazernes)	28.059	23.460	10.420	10.123	8.148	7.405
Overige vaste activa	17.101	19.414	22.646	22.966	23.194	22.974
Totaal boekwaarde beginstand	45.160	42.874	33.066	33.089	31.342	30.379
Investerings						
Veiligheidsregio HUISVESTING (kazernes)	0	0	0	0	0	0
Overige vaste activa	5.229	6.278	3.657	3.614	3.243	3.190
Totaal investeringen	5.229	6.278	3.657	3.614	3.243	3.190
Afschrijvingen						
Veiligheidsregio HUISVESTING (kazernes)	842	707	297	297	242	228
Overige vaste activa	2.916	3.046	3.337	3.386	3.463	3.537
Totaal afschrijvingen	3.758	3.753	3.634	3.683	3.705	3.765
Desinvesteringen						
Veiligheidsregio HUISVESTING (kazernes)	3.757	12.333	0	1.678	501	0
Overige vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal desinvesteringen	3.757	12.333	0	1.678	501	0
Boekwaarde eindstand						
Veiligheidsregio HUISVESTING (kazernes)	23.460	10.420	10.123	8.148	7.405	7.177
Overige vaste activa	19.414	22.646	22.966	23.194	22.974	22.627
Totaal boekwaarde eindstand	42.874	33.066	33.089	31.342	30.379	29.804

Bijlage 3 Onderhoud en huisvesting materieel

Met uitzondering van de gebouwen die jonger zijn dan 10 jaar wordt de huisvesting gehuurd van de elf gemeenten. De huurprijs wordt gebaseerd op de kostprijs voor de gemeenten. Op basis van de begrotingen van de gemeenten zijn de volledige huisvestingskosten in beeld gebracht inclusief de kosten voor groot onderhoud.

Het groot onderhoud voor alle brandweerkazernes wordt uitgevoerd door de gemeentelijke vastgoedonderdelen. De kosten van dit groot onderhoud zijn in de nulmeting in beeld gebracht en maken naast de gemiddelde kapitaallasten deel uit van de huurprijzen.

Bij de nog zeven brandweerkazernes die vanaf 2014 in eigendom zijn van Veiligheidsregio IJsselland wordt het gemiddelde bedrag van het meerjarig groot onderhoudsplan gehanteerd als vergoeding aan de gemeente.

Binnen de Veiligheidsregio IJsselland is het team Beheer & Techniek belast met het onderhoud aan het materieel. Op dit moment wordt druk gewerkt aan het beleid ten aanzien van het onderhoud van het materieel.

Bijlage 4 Brandweerkazernes in eigendom (i.v.m. btw-herziening)

Veiligheidsregio IJsselland

Brandweershuisvesting (tijdelijke overname i.v.m. btw-herziening)

nr.	omschrijving activa huisvesting	afschrijvings- termijn (in jaren)	investerings-jaar	Aankoopbedrag (boekwaarde 1-1-2014)	In eigendom tot
1	<u>Nieuwleusen, Westeinde 19B (50% Brwr / 50% Openb.werken)</u> Gemeentewerf: grond werfen brandweerkazerne Gemeentewerf: nieuwbouw werfen brandweer Gemeentewerf: gebouw	n.v.t. 40 40	2005 2007 2008	50% € 26.414 € 573.375 € 109.316 € 709.105	31-12-2018
2	<u>Wesepe, Eikenweg 3</u> Grondkosten nieuwbouw kazerne Wesepe 2008 Bouwkosten nieuwbouw kazerne Wesepe 2008	n.v.t. 40	2008 2008	€ 74.899 € 508.929 € 583.828	31-12-2019
3	<u>Welsum, nieuwbouw 2013</u> Grondkosten nieuwbouw kazerne Welsum Bouwkosten nieuwbouw kazerne Welsum	n.v.t. 40	2013 2013	€ 50.000 € 530.000 € 580.000	31-12-2023
4	<u>Ommen, Schurinkstraat 44a (DOEK) (45% Brandweer)</u> Grondkosten Rotbrinkweg (€ 972.000 x 45%) Bouwkosten Rotbrinkweg (incl.pol.deel)	n.v.t. 40	2012 2012	45% € 437.400 € 2.577.217 € 3.014.617	31-12-2022
5	<u>Heeten, IJzerweg 23</u> Grond brandweerkazerne Heeten Aanpassing brandweerkazerne Heeten Nieuwbouw brandweerkazerne Heeten; gebouw Nieuwbouw brandweerkazerne Heeten; inricht terrein Nieuwbouw brandweerkazerne Heeten; interieur	n.v.t. 20 40 30 10	2011 2011 2011 2011 2011	€ 100.701 € 5.088 € 422.952 € 47.342 € 8.280 € 584.363	31-12-2021
6	<u>Zwartsluis, Zomerdijk 41a Veiligheidshuis (63% Brandweer)</u> Grondkosten Zwartsluis Veiligheidshuis Zwartsluis (717/1145=63% brandweer)	n.v.t. 40	2008 2008	63% € 1.815 € 1.242.388 € 1.244.203	31-12-2018
7	<u>Zwolle, Middelweg 235</u> Grondkosten Middelweg Nieuwbouw brandweerkazerne Middelweg (bouwkundig) Nieuwbouw brandweerkazerne Middelweg (technisch) Nieuwbouw brandweerkazerne Middelweg (inrichting)	n.v.t. 40 20 25	2013 2013 2013 2013	€ 417.600 € 2.858.400 € 1.027.608 € 290.000 € 4.593.608	31-12-2022
totalen				€ 11.309.724	

Bijlage 5 Overzicht bijdrage per gemeente 2017

	Gemeente	Percentage voor de herijking (excl FLO)	Bijdrage gemeente 2016 voor de herijking (excl. maatwerk)	Percentage na de herijking	Bijdrage gemeente 2016 na de herijking	Effect herijking	Structurele besparingen € 1.000.000 o.b.v. nieuwe percentages	*) Incidentele compensatie via onttrekking algemene reserve	Indexering 2017 o.b.v. nieuwe percentages	Maatwerk afpraak 2017 (incl. FLO bijdragen)	Definitieve bijdrage in de begroting 2017
1	Dalfsen	5,12%	€ 1.731.542	5,11%	€ 1.726.254	€ -5.289	€ -51.077	€ -	€ 22.051	€ -	€ 1.697.227
2	Deventer	19,19%	€ 6.485.197	18,96%	€ 6.408.600	€ -76.598	€ -189.619	€ -	€ 81.862	€ 213.433	€ 6.514.275
3	Hardenberg	10,90%	€ 3.683.815	11,04%	€ 3.731.241	€ 47.426	€ -110.401	€ -	€ 47.662	€ -	€ 3.668.502
4	Kampen	8,01%	€ 2.707.701	8,22%	€ 2.776.456	€ 68.755	€ -82.150	€ -	€ 35.466	€ 8.169	€ 2.737.940
5	Olst-Wijhe	4,42%	€ 1.494.208	4,09%	€ 1.381.244	€ -112.964	€ -40.869	€ -	€ 17.644	€ 33.419	€ 1.391.438
6	Ommen	3,97%	€ 1.341.551	3,89%	€ 1.313.508	€ -28.044	€ -38.864	€ -	€ 16.778	€ -	€ 1.291.422
7	Raalte	6,57%	€ 2.221.525	6,65%	€ 2.246.271	€ 24.745	€ -66.463	€ -	€ 28.693	€ -	€ 2.208.501
8	Staphorst	2,64%	€ 893.714	2,73%	€ 923.703	€ 29.989	€ -27.331	€ -2.658	€ 11.799	€ -	€ 905.513
9	Steenwijkerland	8,01%	€ 2.708.746	8,46%	€ 2.858.011	€ 149.265	€ -84.563	€ -64.702	€ 36.507	€ -	€ 2.745.253
10	Zwartewaterland	4,86%	€ 1.641.086	4,67%	€ 1.578.166	€ -62.920	€ -46.695	€ -	€ 20.159	€ -	€ 1.551.630
11	Zwolle	26,30%	€ 8.888.148	26,20%	€ 8.853.782	€ -34.366	€ -261.968	€ -	€ 113.096	€ 167.600	€ 8.872.510
	Totaal	100,00%	€ 33.797.234	100,00%	€ 33.797.234	€ 0	€ -1.000.000	€ -67.360	€ 431.716	€ 422.621	€ 33.584.211

*) Bij de bestuurlijke besluitvorming in 2016 is besloten om Steenwijkerland en Staphorst incidenteel te compenseren.

Deze compensatie vindt jaarlijks plaats uit de algemene reserve van Veiligheidsregio IJsselland.

Bijlage 6 Overzicht bezuinigingen 2017-2020 (n.a.v. de regionalisering)

i = incidenteel en s = structureel								
Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2017	2018	2019	2020	i/s	fte
Personeel								
1	Controllerstaken onderbrengen bij andere medewerkers	De controllerstaken worden per 1 januari 2014 uitgevoerd door middel van een intensieve samenwerking tussen Team Financiën en Team Bestuurszaken. De beleidsmedewerkers nemen het inhoudelijke deel van de taak voor hun rekening en de financieel adviseurs het financiële deel.	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	S	1
2	Inkrimping formatie telefonie	In het oorspronkelijke formatieplan voor de nieuw te vormen VR IJsselland, was formatie opgenomen voor de bemensing van een telefooncentrale. Uiteindelijk is ervoor gekozen om het telefoonsysteem zodanig in te richten, dat afhandeling van de centraal binnenkomende telefoongesprekken, door de medewerkers van de secretariaten kunnen worden afgehandeld.	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	S	2,25
3	Externe notulist bestuur vervangen door interne notulist	Intern uitvoeren verslaglegging bestuurlijke vergaderingen	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	S	
4	Vervallen regeling oud medewerker	Vanaf 2017 vervalt deze regeling waardoor formatieruimte onstaat die niet wordt ingevuld.	€ 25.500	€ 25.500	€ 25.500	€ 25.500	S	
5	Digitalisering repressie	Het digitaal invoeren en muteren van object-planvorming voor repressie is minder arbeidsintensief geworden, waardoor vacaturruimte structureel niet ingevuld hoeft te worden.	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	S	1,5
6	Uitvoeren project Stoom	Door verificatie te gaan toepassen op automatische brandmeldingen zal er een reductie plaats vinden van het aantal daadwerkelijke alarmeringen van de posten. Realisatie van deze bezuiniging vergt een investering vooraf die uit de exploitatie gedekt zal worden.	€ 75.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	S	
7	Formatiereductie Bedrijfsvoering	Zoals vastgelegd in het eind 2013 vastgestelde organisatie- en formatieplan voor de nieuwe eenheid Bedrijfsvoering, heeft eind 2014 een herziening van het formatieplan plaatsgevonden. Bij deze herziening is sprake van een formatiereductie van 2,4 fte. Dit betekent een kostenreductie op de Gemene Rekening, waarvan 56% in het voordeel van de Veiligheidsregio. Vanaf 2015 betekent dit een bezuiniging van € 78.000.	€ 78.000	€ 78.000	€ 78.000	€ 78.000		2,4
Materieel								
8	Mobiele copi unit (MCU)	De MCU wordt efficiënter vormgegeven dan landelijk geadviseerd. Gevolg i.p.v. een investering van € 700.000 in 10 jaar afschrijven, € 200.000 investeren en in 16 jaar afschrijven.	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	S	
9	Mobiele data terminals (MDT)	Meer gebruik maken van bestaande technologie en minder specifieke toepassingen laten ontwikkelen voor de brandweer. Voorzien wordt dat de huidige MDT's vervangen worden door goedkopere MDT's. Van 1,1 mln naar € 650.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	S	
10	Verminderen aantal redvoertuigen	Binnen de VR IJsselland zijn 6 redvoertuigen gestationeerd. Dit aantal kan tot 5 worden gereduceerd waarmee ook aan de in het dekkingsplan gestelde zorgnormen kan worden voldaan. Hiermee worden de kapitaallasten van 1 redvoertuig bespaard. In eerste kwartaal 2015 wordt nader bekeken hoe dit vorm te geven. Tevens zal worden onderzocht of in de toekomst een aantal redvoertuigen gelijktijdig afgeschreven kan worden waardoor bij vervanging een inkoopvoordeel kan worden gerealiseerd.	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	S	

Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2017	2018	2019	2020	i/s	fte
Divers (communicatie, huisvesting en treasury)								
11	Uniformeren format nieuwsbrieven	Efficiëntere uitvoering van nieuwsbrieven	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	S	
12	Efficiëntere uitvoering communicatietaken	Meer inzet interne fotograaf i.p.v. externe fotograaf, drukwerk goedkoper inkopen door leveranciersvergelijking, minder en goedkoper filmmateriaal maken.	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	S	
13	Afstoten loods Deventer	Door herschikking van regionaal materieel en door de mogelijkheid tot beter ruimtegebruik van de brandweerkazernes in de gehele regio, is het mogelijk de door de voormalige VR gehuurde stallingsruimte aan de Staverenstraat te Deventer vrij te spelen. Dit betekent dat bij de einddatum 2019 van het huurcontract, de huur beëindigd kan worden.				€ 32.000	S	
14	Rente	De gemiddelde toegerekende rente bij diverse gemeente was 4,5% bij de 0-meting. Op de kapitaalmarkt is het werkelijke rentepercentage op dit moment lager. Dit levert structureel en incidenteel voordeel op. Het structurele voordeel wordt hier weergegeven, hiermee komt het rentepercentage op begrotingsbasis op 4%.	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	S	
Totaal bezuinigingsvoorstellen MT			€ 811.000	€ 836.000	€ 836.000	€ 868.000	S	7,15
Bezuinigingstaakstelling (oplopend naar € 1,1 miljoen in 2024)			€ 673.000	€ 738.000	€ 803.000	€ 868.000		

Bijlage 7 Overzicht besparingen als gevolg van efficiency- en schaalvoordelen

Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2017	2018	2019	2020	2021	I/S
1	Afbouwtoelage (Berekenend op basis van natuurlijk verloop en bedrag per fte beroepskracht en vrijwilliger)	Aflopende garanties van het beroepspersoneel. Dit voordeel loopt op de komende jaren. In 2024 is het maximale voordeel bereikt ad € 67.000 structureel.	€ 1.664	€ 6.656	€ 11.701	€ 30.642	€ 41.503	S
		Aflopende garanties van de vrijwilligers.	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000	€ 36.000	S
2	Vakteamleider repressie	Teamleidercapaciteit terugbrengen naar 1 vakteamleider binnen het proces repressie.		€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	S
3	Reductie OVD gebieden	Besparing op piket- en voertuigkosten. Er is één OvD-voertuig verkocht. Per 2017 te realiseren besparing op de kapitaallast bedraagt structureel: € 7.000.	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	S
4	Bedrijfsvoering	Invullen van een efficiëntietaakstelling op de bedrijfsvoering die zowel ten goede komt aan de Veiligheidsregio (75.000: 56%) als de GGD (€ 59.000: 44%). Dit wordt onder andere vormgegeven door verkleining van de flexibele schil.	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	S
5	Optimaliseren inroostering opleidingen via de vorming van een egaliseriereserve in combinatie met een verlaging van het structurele budget	Plannen van opleidingen en oefeningen wordt beter mogelijk door de mogelijkheid om financiële middelen in te zetten over de jaargrenzen heen. Hierdoor kunnen meer medewerkers per opleiding en oefening deel nemen en kan het opleidingsbudget structureel worden verlaagd. Bij het instellen van een egaliseriereserve dient voorkomen te worden dat deze negatief wordt door aanvulling vanuit de algemene reserve indien nodig.	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	S
6	Optimaliseren invulling oefenprogramma	Verminderen/optimaliseren oefeninspanning op een verantwoorde wijze (Veiligheidsbureau € 12.000, GHOR € 18.000 en Brandweer € 50.000).	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	S
7	Bijdrage huisvestingskosten bedrijfsvoering GGD	De GGD gaat bijdragen aan huisvestingskosten bedrijfsvoering conform overeengekomen verdeelsleutel.	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	S

Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2017	2018	2019	2020	2021	I/S
8	Verlagen post onvoorzien incidenteel	Post wordt deels verlaagd. Voorwaarde is dat de incidentele tegenvallers binnen de exploitatie of via de algemene reserve worden opgevangen. De verwachting is dat dit mogelijk is. Tot en met 2019 volledig meegenomen en daarna deels voor € 50.000.	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 50.000	€ 50.000	S
9	Niet benut budget bij GHOR en onderuitputting bestuurlijke kosten op basis van analyse van de jaarrekening 2015.		€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000	
10	Afschaffen OGS (Ongeval Gevaarlijke Stoffen) trein	Dit interregionaal organiseren. Nut op regionaal niveau is beperkt. Raming besparing € 6.000.			€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	S
11	Bredere inzet eigen personeel en minder inhuur derden (verlagen centraal inhuurbudget)	Eigen personeel meer inzetten over de processen/clusters heen. Bijvoorbeeld meer inzet interne projectleiders, inzet eigen medewerkers bij begeleiden oefeningen. Doelen zijn interessant werk, synergievoordelen en minder externe inhuur.	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	S
12	Structurele rentevoordelen	De gemiddelde toegerekende rente bij diverse gemeenten was 4%. Op de kapitaalmarkt is het werkelijke rentepercentage op dit moment lager. Dit levert structureel en incidenteel voordeel op. Het structurele voordeel wordt hier weergegeven. Er is in 2015 een langlopende lening aangetrokken voor 1,05% en in 2016 is een lening tegen 1,65% aangetrokken. Een risico op langere termijn is dat over 20 jaar de rente hoger kan zijn en het budget dan onvoldoende is om de rentelasten te dekken.	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000	€ 340.000	S
13	Professionaliseren inkooporganisatie	Professionaliseren van de inkooporganisatie levert op termijn inkoopvoordelen op. Raming organisatiebreed € 125.000.	€ -	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	S
		Totaal financieel effect voorstellen	€ 868.664	€ 1.078.656	€ 1.089.701	€ 1.078.642	€ 1.089.503	S

Nummer	Voorstel	Korte toelichting	2017	2018	2019	2020	2021	I/S
	Lagere BDUR uitkering voor de veiligheidsregio IJsselland	Door de herijking van de Brede Doeluitkering ontvangt Veiligheidsregio IJsselland minder inkomsten.	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	S
	Ontoereikende BTW compensatie in BDuR	Nog te realiseren taakstelling voor de ontoereikend BTW compensatie. Dit nadeel is tijdens het proces van regionalisering al in beeld gebracht. De jaarlijkse stijging loopt op tot 2024 en bedraagt dan in totaal € 260.000 structureel.	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	S/I
		Netto financieel effect	€ 788.664	€ 998.656	€ 1.009.701	€ 998.642	€ 1.009.503	S

Opmerking: de structurele voordelen uit het jaarrekeningresultaat 2014 en 2015 zijn opgenomen in bovenstaand overzicht met voorstellen.